

DIRVA

THE LITHUANIAN NATIONAL NEWSPAPER

6907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio 44103.

Telephone: 431-6344

VOL. LI

Lapkritis - November 21, 1966

Nr. 125

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

VOKIEČIAI BE VALDŽIOS

NAUJOS VAKARŲ VOKIETIJOS VYRIAUSYBĖS SUDARYMAS YRA KEBLUS DALYKAS. NORS TARP PARTIJŲ NĖRA TOKIO DIDELIO PAŽIŪRŲ SKIRTUMO, KURIS NELEISTŲ VISŲ GALIMŲ KOMBINACIJŲ: KRIKŠČIONIŲ, SOCIALISTŲ IR TU DVEJŲ PARTIJŲ SU LIBERALAIS KOALICIJOS.

VYTAUTAS MEŠKAUSKAS

Kas privedė prie Erhardo vyriausybės nuvertimo? Sprendžiant iš vokiečių laikraščių, dėl to daugiausiai kaltas vienas vienintelis žmogus -- Bonnos seime krikščionių demokratų frakcijos pirmininkas Rainer Barzel, palyginti jaunas (42 m.), bet labai ambicingas politikas. Tiesa, atmosfera jo pagrindžio darbu buvo labai palanki. Iš vienos pusės Vokietijoje pasklido abejonės, ar jūgšiolinė politika buvo tikrai gera, iš kitos pusės, kancleris Erhardas toli gražu nebuvo vadovaujanti asmenybė. Tokie momentai nėra reti visų valstybių gyvenime ir paprastai jais naudojasi opozicija savo prestižo sustiprinimui. Ši kartą tuo pasinaudojo pačios vyriausybės frakcijos pirmininkas.

R. Barzelis yragimęs Rytprūsioose, išaugo Berlyne, karo metu buvo laivyno lakūnu, o po to studijavo teisę Koelne. Ten jis įstojo į krikšč. dem. partiją ir greitai pradėjo daryti karjerą jos eilėse. Paskutinėje Adenauerio vyriausybėje jis jau buvo ministras 'visos Vokietijos' reikalams. Iš tos vietos jį pašalino Erhardas, jo turėję postą pavesdamas savo pavaduotojui liberalui Mende. Nuo to laiko Barzelis

pradėjo pagrindžio veiklą prieš Erhardą.

Už Vokietijos ribų Barzelis pagarsėjo savo š.m. birželio 17 d. kalba New Yorke, kurioje jis sovietams pasiūlė teisę laikyti savo kariuomenę Vokietijoje ir po jos eventualaus sujungimo. Kadangi apie tai jis nebuvo anksčiau taręs su vyriausybe, jo santykiai su Erhardu dar labiau pašljo.

Erhardo nepasisiekimai, kurie buvo, taip sakant, apvainikuoti jo paskutiniu vizitu pas prezidentą Johnsoną, davė progos Barzeliui aiškinti partijos draugams, kad jau pribrendo reikalingas pakeisti kanclerį. Su tuo dauguma sutiko, tačiau dėl klausimo, kas turėtų būti jo pėdiniu, vienos nuomonės nebuvo. Nepaisant to, Barzelis sugebėjo taip įtempti santykius su liberalais dėl naujo biudžeto, kad tie netikėtai apsisprendė pasitraukti iš vyriausybės ir tokiu būdu formaliai sukėlė krizę.

Pagal Vokietijos konstitucijos 67 straipsnio 1 pastraipą, seimas gali pašalinti kanclerį tik išrinkdamas jį tą postą kitą asmenį, tačiau sekančio 68 str. irgi pirmą pastraipą duoda kancleriui gana galingą ginklą apsigynimui. Pagal ją, jei kancleris neturi seimo daugumos pasitikėjimo, jis gali pasiūlyti prezidentui seimą paleisti ir paskelbti naujus rinkimus.

Ko, ko, bet naujų rinkimų Vokietijos krikščionys demokratai šiuo metu labai nenorėtų, nes juose galėtų pralaimėti, todėl jei seimo frakcija manytų, kad Erhardas galėtų ryžtis tokiame žingsniui, jie leistų Erhardui bandyti vėl sulipdyti koaliciją su liberalais. Tačiau Erhardas nėra iš smarkiųjų kovotojų tarpo, jis nusileido. Partija turėjo išrinkti naują kandidatą į kanclerio postą, kuris turėtų tartis su kitomis partijomis dėl naujos vyriausybės sudarymo.

Savaime aišku, kad Barzelis norėtų tame poste matyti save patį, tačiau su ta pažiūra nesutiko dauguma tų 244 krikščionių demokratų, kurie sudaro jų frakciją seime. Per pirmą balsavimą Barzelis gavo tik 56 balsus. Daugiausiai simpatijų susilaukė žmo-

gus, kuris Bonnos politikoje paskutiniu laiku mažai dalyvavo -- Wuertembergas - Badeno ministras pirmininkas Kurt Georg Kiesingeris. Balsuojant trečią ir paskutinį kartą, Kiesingeris gavo 137 balsus, dabartinis užsienio reikalų ministras Schroederis -- 81 balsą ir Barzelis 26 balsus.

Rezultatus paskelbus, Barzelis nesusivaldė ir sušuko: "Tai yra Schroederio laimėjimas". Atrodo, jog jis manė, kad Kiesingeriui gali nepasisiekti sudaryti naują vyriausybę ir tada Schroederiui vėl prasivers galimybės.

Ir iš tikro, Kiesingerio kandidatūra sukėlė nemažai triukšmo Amerikoje. Mat 1933 m. jis buvo įstojęs į nacių partiją. New York Times dėl to jau samprotavo, kad tai gali kliudyti Vokietijos integracijai, Europos bendruomenei ir Atlanto sąjungai. Kiesingeris, dabar 62 metų, aiškinasi į nacių partiją įstojęs savo vienminčių katalikų politikų raginamas tam, kad padarius geros įtakos į naują politikos raidą -- Hitlerio režimą. Tačiau jis labai greitai supratus, kad jokios įtakos čia padaryti negalima ir iš aktyvios partinės veiklos, nors ir neformaliai, pasitraukęs. Karui prasidėjus jis buvo pašauktas (dienstverpflichtet) į užsienio reikalų ministeriją, kur buvo radio skyriaus vedėjo padėjėju. Dėl to po karo Kiesingeris 18 mėnesių sėdėjo Ludwigshavene 'karo nusikaltėlių' stovykloje, tačiau buvo be bylos paleistas. 1949 metais jis buvo išrinktas į Bonnos seimą, kur turėjo svarų balsą užsienio politikos komisijoje.

Iškilus jo priklausomybės nacių partijai klausimui, Kiesingeris jau norėjo nuo partijos pavadimo atsisakyti, tačiau vėliau pakeitė savo nuomonę, "Der Spiegel" iš savo archyvų pristatė dvejus užsienio reikalų ministerijos referentų skundą SS vadui Heinrichui Himmleriui, kuriame teigiama, kad Kiesingeris abejoja Hitlerio laimėjimu, jo užsienio politika ir sulaukęs priešžydiškus pareiškimus per radiją. Tas paskutinis momentas gal turės geros įtakos į amerikiečių spaudą, tačiau ar tai padės sudaryti koaliciją, klausimas palieka dar atviras.

Viena iš galimų kliūčių yra ta, kad galima ir socialdemokratų - liberalų koalicija, kuri dar

(Nukelta į 2 psl.)

IŠKILMINGA NEOLITUANŲ SUEIGA CHICAGOJE

Naujoji Korp! Neo-Lithuania Chicago skyriaus valdyba perima pareigas iškilmingoje sueigoje lapkr. 12 Jaunimo Centre, Chicagoje. Iš kairės: Arbiter elegantiarum -- inž. Vaclovas Mažeika, tėvūnas -- Raimundas Panavas, magistrė -- Kristina Sabaliauskaitė, sekretorius Šarūnas Valiukėnas, Korp! Neo-Lithuania vyr. vald. pirm. Romas Staniūnas, Chicago skyriaus pirm. Vytautas Kasniūnas, Jr., LTA Samburio pirm. Kazys Kasakaitis, vicepirm. Lucija Virpšaitė ir narys -- Gintas Sa ulius.

Korp! Neo-Lithuania iškilmingos sueigos metu lapkr. 12 d. Jaunimo Centre, Chicagoje, pakeltieji seniorūs prisiekia. Iš kairės: Vytautas Jokubauskas, Zigmas Šefleris, Vytautas Cicėnas, Artūnas Vaitekaitis, Dainius Valiukėnas, Regina Taujenytė, Ramutė Balcerytė ir Zita Banelytė.

V. A. Račkausko nuotraukos

ŽVILGSNIS Į APLINKĄ: LIETUVA IR IŠEIVIJA

"Žvilgsnis į aplinką: Lietuva ir išeivija" -- tai pagrindinė mintis Lietuvių Studentų Sąjungos visuotinio suvažiavimo, kuris įvyks lapkričio 24, 25 ir 26 dienomis Royal York viešbutyje, Toronte, Kanadoje.

Pirmoji suvažiavimo paskaita lapkričio 24, nukreips klausytojų mintis į abi sritis iš socialinės ir religinės pusės. Paskaitos pavadinimas: "Socialinės įtampos vaidmuo religijos krizėje". Tumpai apžūrims (organizuos) religijos žodis socialiniame gyvenime, ir visuomeninių pergyvenimų poveikis religijai šiais laikais. Žodį tars studentų sąjungos vicepirmininkas kun. Antanas Saulaitis, SJ, studijuojąs teologiją Weston College, Weston, Mass.

Antrąją dieną pabrėžiama Lietuva, ypatingai Romo Misiūno paskaitoje: "Laisvojo pasaulio pristatymas Lietuvos spau-

doje". Remdamasis vakaruose gaunama medžiaga, kalbėtojas, studijuojąs Yale universitete, nagrinės kokią įspūdį daro įvykiai ir asmenys vakaruose ir kaip jie suprantami už geležinės uždangos.

Gyvenimą anapus iš kūrybinės pusės pristatys Angelė Šimaitytė ir Algis Rukšėnas pokalbių serijoje. Pirmosios tema yra "Siniavsky ir Daniel teismo implikacijos kūrybai Sovietų Sąjungoje". Algis Rukšėnas, centro valdybos vicepirmininkas iš Clevelando ir studijuojąs Bloomingtone, kalbės apie Mihailov ir Džilo vaidmenį Jugoslavijoje ir implikacijas rytų Europai.

Jaunasis poetas iš Montrealio, Kazys Barteska, ruošia pokalbį tema "Daugialbiškumas: kūrėjo varžymas ar skatinimas", o clevelandietė Birutė Augustinavičiūtė kalbės apie

"Škėma, Ostrauskas, Landsbergis: lietuviškas absurdo teatras".

Iš sociologinės pusės į išeivijos gyvenimą žvelgs Augustinas Idzėlis iš Detroito, studijuojąs Ann Arbor. Salvinija Gedvilaitė atvyksta iš New Yorko aptarti "Psichologingvistinį žvilgsnį į dvikalbiškumo auklėjimo problematiką".

Bendrą apžvalgą, "Jaunuomenės vaidmuo išeivijoje perėitų metų bėgyje" patieks Vytautas Radzivanas, iš New Yorko.

Trečiąją dieną, šeštą dieną, lapkričio 26, žvilgsnis krypta daugiau į išeivijos studentą ir jo aplinką paskaita "Studentas dviejų kultūrų įtakoje", kurią pristatys Romas Vaštokas, antropologijos profesorius Peterboro universitete Toronte.

Dabartiniai studentijos rūpesčiai bus aptariami būreliuose.

Studentams primenama, kad iš JAV į Kanadą vykstant reikalaujamas leidimas iš "draft board", kuriuo reikėtų iš anksto pasirūpinti.

IŠ VISO PASAULIO

* KANADOS UŽSIENIŲ REIKALŲ MINISTERIUI P. Martinui viešint Maskvoje, ten bandant nutiesti "bendradarbiavimo tiltus" ir iš Kanados pusės, A. Gromyko jam priminęs, kad Otavos vyriausybė privalanti išleisti tuos "karo nusikaltėlius", kurie yra paieškomi komunistų valdžios teismų arba jų jau yra nuteisti už akių net mirties bausmę, P. Martinas atsakęs, kad nesant tarp Otavos ir Maskvos vyriausybių atitinkamos sutarties, toks žygis esąs neįmanomas. Gromyko taip pat padaręs užmetimui, kad Kanadoje išeinanti spauda tebevykdanti "antisovietinę kampaniją".

* LAPKRIČIO 8 D. įvykusių rinkimų rezultatai pietinėse JAV valstijose į įvairius vietas savivaldybių ir policijos postus buvo išrinkti 10 negrų.

* VENGRIJOJE priimtas naujas rinkimų įstatymas, kuriuo į vieną postą gali kandidatuoti daugiau kandidatų. Žinoma, tai neraiškia, kad kandidatus gali statyti kiti šalia komunistų partijos. Kiek tų kandidatų bebūtų, visi jie parenkami tos pačios ir vienintelės komunistų partijos.

Paskutinės II Pasaulinio karo dienos (7)

Anglų dosnumas sovietams

Kariniai patarėjai stengėsi prezidentą Rooseveltą įtikinti, kad Rankin Cas C. plano pakeitimas sudaro didelius sunkumus. Bet Rooseveltas nenusiileido. Paėmęs ant gretimo stalo besimėtantį National Geographic Society išleistą Vokietijos žemėlapi, jis keliais brūkšniais padalino Vokietiją. Firmiaušiai jis nubrėžė liniją nuo Belgijos ir Olandijos sienos iki Duesseldorfo, paskui ją nutiesė pagal Reiną iki Mainzo. Nuo tos vietos Vokietiją perkirto į dvi dalis sekdamas 50 paralele iki Čekoslovakijos sienos ir toliau brūkšni nubrėžė aukštyrą iki Stettino. Amerikiečiai, anot prezidento, turi užimti teritoriją šiaurėje šios linijos, o anglai pietuose. Gi rytuose nubrėžtas trikampis, nors prezidentas ir nepasakė, reikėjo suprasti, bus paliktas rusams, kurie gaus pusę to, kiek buvo jiems numatyta anglų plane. Berlynas nebebuvo paliktas rusams skirtoje zonoje, bet ant demarkacijos linijos tarp amerikiečių ir rusų zonų. Gen. Marshallas suprato, kad prezidentas nori, jog Berlynas būtų okupuotas trijų sąjungininkų.

Iš prezidento nubrėžto žemėlapio buvo aišku, ko reikalauja iš kariškių. Nes jei būtų laikomasi Rankin Cas C. plano, tai anglai neleistų amerikiečiams laisvai judėti ir Rooseveltas įtarė, kad anglų plane yra paslėpta kokia nors užpakalinė mintis.

Diskusijos pasibaigė be nutarimo, bet kariškiams buvo aišku ko prezidentas nori. Gen. Marshallas poposėdžioprezidento nubrėžtą žemėlapi perdavė gynybos departamentui operacinio skyriaus viršininkui gen. Thomui T. Handy, kaip vienintelį įrodymą Amerikos vyriausybės nusistatymą dėl ateities operacijų. Šis žemėlapis buvo padėtas į slaptus gynybos departamentu archyvus ir valstybės departamentas su juo nebuvo supažindintas. Toks Roosevelto plano palaidojimas laikomas jo kariškių patarėjų dideliu apsišėlimu ir klaida. Jei būtų laikomasi Roosevelto plano, pokarinis pasaulis būtų atrodęs visai kitaip, negu yra šiandien.

Lapkričio 29 d. pirmą kartą Teherane susitiko trys didieji: Rooseveltas, Churchillis ir Stalinas, nusprendę, kad Londone posėdžiaus iš trijų kraštų sudaryta patariamoji komisija Europos reikalams spręsti, kuri paruoš kapituliacijos sąlygas ir būsimos Vokietijos administravimo planus. Anglai į šią komisiją paskyrė William Strong, Edeno pavaduotoją, rusai parinko savo ambasadorių Anglijoje Fedorą Gusevą, o Rooseveltas paskyrė ambasadorių Anglijoje John C. Winant, sąžiningą žmogų, bet nedrąsų ir dažnai abejojantį. Winant negavo jokių instrukcijų dėl savo naujos misijos. Jis net nebuvo supažindintas su prezidento planais dėl būsimos Vokietijos, nors tam pasitaikė proga, bet ji buvo praleista.

Po Teherano konferencijos tarp trijų didžiųjų lapkričio 28 - gruodžio 1 d., Rooseveltas ir Churchillis iš naujo gruodžio 4 d. susitiko Kaire. Laike vakarienių Rooseveltas, dalyvaujant admiralui Leahy, Churchillui ir Edenui, iš naujo pareiškė savo pastabas dėl anglų plano, pabrėždamas, kad amerikiečiai turi užimti šiaurinę Vokietiją. Churchillis ir Edenas tam pasipriešino, bet klausimas neišspręstas buvo perduotas išstudijuoti sąjungininkų vyriausių štabų komitetui, kuris nutarė, kad gen. Morgan turi dar kartą peržiūrėti planą ir jei galima pataisyti. Delegacijos narys Winant nebuvo pakviestas vakarienei ir nebuvo supažindintas su diskusijomis. Jis grįžo Londonan negavęs iš prezidento aiškių instrukcijų, kokią Amerikos politiką jis turi ginti komisijoje.

Amerikiečiai kariškiai, kurių buvo atskleista dėl plano, pareiškė, kad nenori kištis į politiką. Tarp valstybės ir gynybos departamentų vyko varžybos ir niekas nenorėjo ambasadoriaus Winanto supažindinti su problema. Į pabaigą kariškiai sutiko prisidėti prie komisijos posėdžių, bet tas nieko nepadėjo. Reikėjo, kad delegacija dėl kiekvieno dalyko gautų iš savo vyriausybės pritarimą. Winant turėjo kiekvieną kar-

tą telegrafuoti į Washingtoną, kur kiekvienas departamentas dar turėjo pareikšti savo nuomonę ir galėjo vetuoti.

Roosevelto patarėjas prof. Mosely, kuris buvo numatytas būti Winanto patarėjų komisijoje, priešingai gynybos departamentui nuomonei, kuris sutiko su anglų planu, kad Vokietija turi būti padalinta į tris lygias dalis, reikalavo priėjimo prie Berlyno. Jis išdirbo planą, kad sąjungininkai iš vakarų turėtų sausuma laisvą priėjimą prie Berlyno. Ši planą jis nusiuntė į gynybos departamentą patvirtinimui. Negaudamas ilgai atsakymo, nukėjo ten ir susieškojo pulkininką, kuriam buvo pavestas šis reikalas. Mosely jo paklausė, ar gavo planą. Pulkininkas atidarė vieną stalčių ir pasakė: "Jis yra čia". Faskui atsilošęs fotelyje ir uždėjęs abi kojas ant stalčiaus, pareiškė: "Jis ten ir pasiliks". Planas niekad nebuvo persiųstas Winantui.

1943 m. gruodžio 5 d. patariamoji komisija susirinko pirmam oficialiam posėdžiui Londone. Winantas vis neturėjo jokių instrukcijų. Iš anglų neoficialiai sužinojo apie kažkokio plano buvimą, kuriuo buvo nepatenkintas Rooseveltas, bet jis nežinojo, kad tai Rankin Cas C. Morgano paruoštas planas.

1944 m. sausio 14 d. generolas Dwight D. Eisenhoweris, paskirtas vyriausiuoju sąjungininkų karinių jėgų viršininku, atvyko į Londoną užimti vietą ir perimti karinį planavimą, kuris buvo gen. Morgano rankose. Bet jau buvo pervėlu, ką nors daryti, kad pakeisti planą. Kitą dieną po Eisenhowerio atvykimo, įvyko komisijos posėdis ir William Strang patiekė planą Winantui ir Gusevui. Washingtono pareigūnams nesugebant savitarpy susitarti, Amerikai iš rankų išslydo iniciatyva ir jos ji niekad nebegalėjo atgauti. Strang vėliau rašė, kad amerikiečių delegacija visą laiką telegrafu turėjo dėl kiekvieno dalyko teirautis savo vyriausybės, kai jis buvo geresnė padėtyje, nes komisija posėdžiavo Londone ir tuoju pat galėjo atskleisti Churchillio ar Edeno.

Kitame komisijos po-

Dail. J. Mackevičiaus paveikslas -- Vytautas Didysis prisiekia atkeršyti kryžiuočiams už Kauno pilies sudeginimą.

VOKIEČIAI BE VALDŽIOS

(Atkelta iš 1 psl.)

neseniai atrodė visai neįmanoma.

Dabar socialdemokratų ir liberalai sutaria dėl užsienio politikos, būtent, kad vokiečiams reikia glaudžių santykių

sėdy, vasario 18 d., Gusevas iškilmingai priėmė anglų pasiūlymą dėl Vokietijos padalinimo zonomis. Šis planas rusams davė 40% Vokietijos teritorijos, 36% gyventojų ir 33% pramonės. Berlynas buvo paliktas sovietų zonoje, per 180 km. nuo anglų-amerikiečių demarkacijos linijos.

Tokio liūto kšnio atidavimą rusams anglai ir amerikiečiai vėliau aiškino padarę dėl to, nes bijoję, kad rusai su vokiečiais nepasirašytų paliaubas ir Rusija nepridėsianti prie karo prieš Japoniją.

Anglams ir rusams priėmus planą, amerikiečiams nebeliko nieko kito, kaip nusileisti ir Winantas tegalėjo tik painformuoti Washingtoną, kaip apie įvykusį faktą.

Prezidentas Rooseveltas buvo užkluptas tokiu greitu plano priėmimu ir jis kreipėsi į valstybės departamentą prašydamas paaiškinti, kokias zonas anglams ir rusams planas numato ir kokias zonas amerikiečiai siūlė. Jis noris žinoti, ar tai sutapo su jo prieš kelis mėnesius pasiūlymu? Valstybės departamentu valdininkai pasiūto nepatogio padėtyje, nes jie nieko nežinojo, ką Rooseveltas buvo nutaręs Teherane ir Kaire.

(Bus daugiau)

krikščionimis demokratams. Nemažos reikšmės gali turėti ir lapkričio 20 d. rinkimai Bavarijoje, kurie parodys rinkimų nuotakas. Neseniai įvykę rinkimai Hesseno ligšiolinio gyventojų politinio susiskirstymo beveik nepakeitė. 51% balsų, t.y. maždaug tiek pat, kiek anksčiau, ten gavo socialdemokratų, kurie tą kraštą valdo jau 16 metų, krikščionys demokratų surinko 26,4%, t.y. pralaimėjo 2,4%, vieną nuošimtį pralaimėjo ir liberalai. Staigmena buvo nauja nacional - demokratų partija, kuri surinko 7,6 nuošimčius visų balsų. Užsieniuose ji vadinama 'old Nazi Party' (Times magazinas), iš tikro toji partija neturi jokios programos ir ryšio su buvusiais naciais. Tai tėra tik dalies rinkimų pasipiktinimo dabartinėm partijom išraiška -- 'backlash' sakyti amerikiečiai.

HELP WANTED MALE

EXPERIENCED
STEEL PLATE FITTERS
&
WELDERS
For Steel Plate Fabricating Shop.
HELPERS also WANTED.
Top rate 58 hours a week. Paid Blue
Cross. Holidays & vacation.
OPATICK WELDING CO.
28880 Loma Warren, Mich.
(123-127)

WANTED AT ONCE

MACHINE
BUILDER
LEADERS

Day and Afternoon Shift.
Must be JOURNEYMEN

Special Machine &
Eng. Inc.

20000 W. 8 Mile Rd.
(Corner Evergreen Rd.)
Southfield, Mich.
313 — 444-1540
(121-127)

ST. ANTHONY

SAVINGS & LOAN ASSOCIATION

Joseph F. Gribauskas
Executive Secretary

4³/₄%

DIVIDEND CHECKS
MAILED QUARTERLY
ON INVESTMENT
SAVINGS
ACCOUNTS

5¹/₄%

LONG TERM
BONUS
SAVINGS
ACCOUNTS

1447 So. 49th Court
CICERO, ILLINOIS • 60650
Phone 656-6330

HOURS: Mon. 9-8; Tues., Thurs., Fri. 9-5; Sat. 9-1; Wed. Closed

VIEŠĖDAMI CHICAGOJE PIRKITE NAUJOJE MODERNIOJE

PARAMA-

MAISTO IR LIKERIŲ KRAUTUVĖJE

2534 WEST 69th STREET. Telefonas: RE 7-3332

Savininkai: J. Janušaitis ir J. Mažeika

ČIA GERIMUS PIRKSITE TIKRAI PIGIAI! TIK KELETAS PAVYZDŽIŲ

1. Canad. delux Whiskey 5th — \$3.98
2. Asbach Uralt 5th — \$5.49
3. Import. Napoleon Vermouth 5th — \$1.19
4. Import. French Napoleon Brand 5th — \$3.35

5. Bordeaux Import. White Wine 5th — \$0.98
6. Canada Dry Vodka 5th — \$2.98
7. Riccadona Vermouth 30 oz. Bolt. — \$1.29

Be to, didžiausias pasirinkimas importuotų maisto produktų iš viso pasaulio kraštų.

DIRVA

The Lithuanian Newspaper

Established 1915

6907 SUPERIOR AVENUE, CLEVELAND, OHIO 44103
Telephone: 431-6344.

Second-Class Postage paid at Cleveland, Ohio.

Published every Mon., Wed., and Fri. except in case of
Holidays by American Lithuanian Press Radio Ass'n
VILTIS, Inc. (Non-profit).

Subscription per year \$11.00. Single copy 10 cents.

Editor-in-chief Jonas Čiuberkis.

Prenumerata metams \$11.00, pusei metų \$6.00. Dirva išeina:
pirmadieniais, trečiadieniais ir penktadieniais,
išskyrus šventes.

Redaguoja:

Jonas Čiuberkis ir Vytautas Gedgaudas

LATVIJOS NEPRIKLAUSOMYBĖS ŠVENTĖ

Lapkričio 18 dieną savo Nepriklausomybės šventę minėjo latviai, prieš 48 metus atkūrę nepriklausomą valstybę, o dabar, kartu su kitomis komunistų pavergtomis tautomis tą šventę švenčia išeivijoje, gi Latvijoje jos ir minėti nebegali.

Lietuvos ir Latvijos, kaip kaimyninių valstybių likimas pagrindiniuose gyvenimo bruožuose buvo ir tebėra panašus. Panašus jis buvo vargą nešant, panašus už laisvę kovojant, panašus ir dabar, savo krašte komunistinę vergiją nešant, ar išeivijoje laisvės prošvaisčių ieškant. Bet buvo ir tokių skirtingų aplinkybių, kuriose susiklosčiusios sąlygos vieniems daugiau, kitiems mažiau, leido bręsti ir augti kultūriniais tautos daigams, išaugusiems iki klasikų vardo tautos kultūrinėje istorijoje; leido vystytis tokiems civilizacijos poreikiams, kuriuose, vienur mažiau, kitur daugiau, žmogus galėjai kvėpuoti nebūtinai tik baudžiauninko plaučiais. Tie ir kiti skirtumai, priklausomai nuo vokiškųjų baronų (Latvijoje) ir lenkiškųjų dvarponių (Lietuvoje) geros ar blogos valios, miestų gyvenimo sąlygos, amatų ir pramonės vystymo galimybių, paliko žymes, kiekvienoje tų tautų skirtingą palikimą suteikusias.

Skirtingumams parodyškinti tam tikrų pėdsakų palieka ir religinis klausimas. Tiek katalikų dauguma mūsų šalyje, tiek liuteronų Latvijoje nesudaro kliūtis tarpautinių santykių prasme.

Štai, ir šiais metais t.v. tautinė latvių premija paskirta katalikų vyskupui J. Rancanui, paskyrimo nutarime sakant, kad premija skiriama "ižymiam latvių valstybės vyrui, visuomenės veikėjui ir tautos vienybės saugotojui". Tačiau kartu žinome, kad liuteronų bažnytinė organizacija, kad ir turėdama tarptautinį atspalvį, savo tautinėse parapijose naudojasi kur kas didesne laisve, o kartu ir pareiga, rūpintis ne tik religiniais, bet ir tautiniais parapijiečių reikalais. Latvių liuteronų parapijos išeivijoje sudaro pagrindinius visuomeninės ir kultūrinės veiklos centrus (šalia eilės kitų), kuriais latvių bendruomenė, šalia įvairių partinių ir kt. skirtumų, moka vieningai naudotis visos bendruomenės ir jaunimo auklėjimo tautinėje dvasioje labui.

Tos ir visa eilė aplinkybių, dėl kurių, galia, mes mažai rodome susidomėjimo, skatina latvius prie vieningo darbo siekiant tų pačių pagrindinių tikslų, kuriuos kaip tik iškelia Nepriklausomybės švenčių minėjimai -- laisvę savo tautai ir nepriklausomybę savo valstybei iškovoti galima tik darnoje ir vienybėje dirbant.

Džiugu konstatuoti, kad tų tikslų siekiant yra surasti bendri keliai ir būdai visų Baltijos kraštų atostovų. Bendrojo darbo kelias yra platus ir jame vietos galėtų rasti ne vien tik sveikinimai švenčių proga. Nuo to nenukentėtų, o tik laimėtų ir abiejų tautų laisvės siekimo darbas.

ALT SUVAŽIAVIMO NUTARIMAI

Amerikos Lietuvių Tarybos suvažiavimas Chicagoje spalio 29 d., nutarė pareikšti griežtą protestą prieš Sovietų Sąjungos smurto ir nežmoniškumo politiką lietuvių tautos atžvilgiu ir reikalauti, kad ji atsiimtų iš Lietuvos savo armiją, policiją ir komunistų partiją bei jos agitatorius, ir pranešti apie šį Amerikos Lietuvių Tarybos protestą JAV Prezidentui, Valstybės sekretoriui, JAV Senatui, JAV Ambasadoriui Jungtinėse Tautose ir visoms svetimų šalių Pasiuntinybėms, akredituotoms Washingtono ir reikalauti kad, laisvojo pasaulio tautos verstų Sovietų Sąjungą atstatyti teisėtumą Fabaltijo valstybėse leidžiant joms laisvai apsispręsti politiškai, ekonomiškai ir kultūriškai, kaip to reikalauja Jungtinių Tautų Charta ir Sovietų Sąjungos įsipareigojimai.

Išreikšta gili padėka visiems, kurie paremia ALT reikalą, siekiant išlaisvinti Lietuvą iš sovietinės vergijos ir prisidėdama savo darbu ir aukomis to didžiojo tikslo įgyvendinimui.

Amerikos Lietuvių Taryba taip pat kreipiasi į plačiąją visuomenę ir visas organizacijas vieningai laikytis kovos už Lietuvos laisvę fronte, neskaldant savųjų pajėgų ir vengiant bent kokių lenktyniavimų šiuose taip reikalinguose žygiuose, nuo kurių priklauso mūsų tautos gyvybė ir ateitis.

PLB SEIMAS 1968 METAIS

Pasaulio Liet. Bendruomenės seimai įvyksta kas penkeri metai. Pirmasis buvo sušauktas 1958 New Yorke, antrasis 1963 Toronte, trečiasis šaukiamas 1968 vėl New Yorke (Darbo dienos savaitgalio).

Seimas yra vyriausiasis PLB organas, sprendžias organizacinius, veiklos ir kitus jos reikalus. Kadangi 1968 yra suaktyviniai Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo metai, tad ir trečiasis PLB seimas ypačiai bus pažymėtas lietuvių tautos laisvės kovos ženklu. Daug dėmesio kreipiamas į kultūrinę seimo programą.

Šiuo metu PLB valdyba intensyviai aptaria parengiamuosius seimo darbus, siekdama seimą padaryti centriniu 1968 metų įvykiu, svarbiu ir reikšmingu visiems laisvojo pasaulio lietuviams. Šis tikslas bus pasiektas, jei visi pajusim reikalingą geriau susiorganizuoti, daugiau susidrausminti ir vaisingiau dirbti dviem diediesiems tikslams -- išeivijos lietuvių ir Lietuvos laisvei.

Seimui organizuoti yra sudaromas komitetas. Kraštų bendruo-

Solistė ALDONA STEMPUŽIENĖ

ALDONOS STEMPUŽIENĖS KONCERTAS BOSTONE

Jau vienuoliktą kartą Bostono reprezentacinėje koncertų salėje -- Jordan Hall rengiami lietuvių, latvių ir estų menininkų koncertai, kurie taip pat lanko mi ir amerikiečių. Koncertų ankstyvu planavimu ir organizavimu rūpinasi Baltic American Society of New England, Inc. Tai gana patrauklus pavyzdys ir kitoms vietovėms.

Baltų koncertų šio sezono pradžią padarys mezzosopranas Aldona Stempužienė. Jos rečitalis įvyks penktadienį po Padėkos dienos, lapkričio 25. Aiduose muz. A. Nakas apie A. Stempužienę rašė: "Šio koncerto proga išryškėjo solistės žanras: operos scena ar rečitalis? Nors solistė turi labai gerų vaidybinių privatumų, tačiau pirmoje eilėje pirmenybė turėtų būti atiduodama rečitaliams". Tiesa, rečitalis yra subrendusio menininko pasirodymas, bet jis rečiau girdimas mūsų išeivijos scenoje, nes jo programai atlikimas turi tam tikrą formalinių reikalavimų. Gi mūsų rengėjai dainininko nori tik kaip "pridėklo" pramoginiams ir labdarybės vakarams. Todėl rečitaliai yra retai, bet už tai skaidri prosvaitė užtelėjusio skonio dainos meno mėgėjui.

A. Stempužienė Bostono rečitalį pradės arija Fiangero la sorte mia iš Haendelio operos Giulio Cezare. Haendelis, kaip ir jo amžininkas Bachas, yra labiau žino-

mas savo religine muzika, bet Haendelio kūrybinės jėgos apoteozė yra jo operos. Ypatingai Giulio Cezare, kuri buvo pastatyta ir JAV. Šalia Brahms, Glucko, Caccini, ir kitų, solistė neatsitiktinai pasirinko florentietį Jacopo Peri, garsų Mediči laikų muziką, reguliarios itališkos operos pradininką. Jis taip pat gražino į muzikinę literatūrą rečitalių, kuris nuo graikų laikų nebuvo muzikoje naudojamas. Šio XVI-XVII šimtmečio novatoriai arija iš jo operos Euridice yra įdomus taskas rečitalio programoje.

Antrajai daliai solistė pasirinko tik tris kompozitorius. E. Vasyliūnienė Drauge kartą rašė: "Mes esame dėkingi A. Stempužienei, kad ji laužo senus ledus ir mūsų klausytoją pratina prie moderniosios muzikos". Naujoji muzika, tiesa, yra labai artima solistės širdžiai. Tai pastebėjome iš eilės jos koncertų ir Lokio operos. Ir šio rečitalio antrąją dalį sudaro XX amžiaus pradžios du didieji novatoriai -- Debussy ir Manuel de Falla, o taip pat lietuvių kompozitorius Darius Lapinskas.

Debussy dainas A. Stempužienė pasirinko iš ciklo Le Promenoir des deux Amants. Tai 1904-10 metų laikotarpio parašytos dainos, kai jis buvo kupinas didelės meilės savo antrajai žmonai. Arabeskos linija stipriai jaučiama šiose dainose kaip ir viso jo kūryboje. Tai integrali puošmena jo muzikos melodinės linijos. Šiek tiek jaunesnis už Debussy yra ispanas Manuel de Falla. Jo septynios ispanų liaudies dainos, kurių tris (Jota, Nana ir Sequidilla Murciana) A. Stempužienė atliks savo rečitalyje, sudaro beveik vienintelę išimtį visoje jo kūryboje, nes jos sukurtos pagal autentiškas etnografines melodijas. Šiaip jau visa kita Fallos kūryba yra laikoma kaip nepriklausanti folkloristų kompozitorių mokyklai.

Darius Lapinskas yra neabejotinas naujojo žodžio lietuviškoje muzikoje skelbėjas. Natūralu, kad jis yra puolamas ir sveikinamas, nes tokią dalį kiekvienas naujojo žodžio skelbėjas ar tai poezijoje, ar dailėje, ar muzikoje turėjo ir tu rės išgyventi. Tik atrodo, kad mūsų išeivijos užsišaldymas dviem mėno šakom -- muzikai ir poezijai yra pats didžiausias ir joms patekti į mūsų klausytojų ar skaitytojų yra sunkiausia. Įdomu, kad Lapinskas yra gerokai pasiskaitęs mūsų poezijos, nes daugelis jo kūrinių yra sukurta Baltrušaičio, Milašiaus, Nykos - Niliūno, Mačernio, Bradūno eilėraščiams. A. Stempužienė atliks keturias Lapinsko dainas, kurios yra būdingos jo dabartinės kūrybos periodui.

Po vieno A. Stempužienės rečitalio teko girdėti pastabą, kad jos dainavime jauti lyg kokios nematomos būties buvimą -- gyvos dainos buvimą. O šitai yra svarbiausia. Kai nugalimas vokalas, išgyvenama į dainos formą, suvokiama jos charakteris, ir kai visa tai susilieja vienumon kažkur balso suprojektuotame taske, tada suskamba tikroji daina.

Reikia tikėtis, kad Bostono ir apylinkių lietuvių turės progos šiame solistės A. Stempužienės rečitalyje dalyvauti.

J. Skirmantas

HELP WANTED MALE

PROCESS ENGINEER —

IMMEDIATE OPPORTUNITY to grow with a progressive manufacturer of fractional horsepower electric motors. Applicant must be able to carry the project work from the processing through the tooling tryout into the production stage.

TOOL DESIGNER —

IMMEDIATE OPPORTUNITY to grow with a progressive manufacturer of fractional horsepower electric motor, located in central Michigan. Applicant must be able to design jigs, fixtures, gages and stamping dies. Desired experience would be in the manufacture of electric motors or a related industry. Liberal employee benefits including excellent profit sharing plan and paid insurance. Send resume to:

CONTROLS COMPANY OF AMERICA

MOTOR DIVISION
201 MONROE STREET
OWOSSO, MICHIGAN
An Equal Opportunity Employer (124-125)

WANTED AT-ONCE JOURNYSMEN
DIE CAST DIE MAKERS
* PANTOGRAPH OPERATORS
* MILL OPERATORS
Full Benefits Steady -- Overtime.
Apply
MASTER MOLD & DIE INC.
12667 Marion, Detroit 39, Mich.
(116-125)

SURFACE GRINDER HANDS
MILL HANDS
Small, progressive die details. Benefits, 58 hours.
29970 CALAHAN RD.
Roseville, Mich.
Bet. M-97 and Schoenherr off Common Rd.
ALFAIR TOOL 313 779-1100
(119-126)

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED
AUTOMATIC SCREW
MACHINE
OPERATORS AND
SET UP MEN
Must be experienced on Davenport and New Britains.
Steady work for qualified men.
Good working conditions. Fringe benefits & overtime.
DETROIT ALLIED
MACHINE PRODUCTS
6511 STRONG
DETROIT, MICH.
313 WA 1-2846
(119-128)

4³/₄%

BUS MOKAMA PRADEDANT
SAUSIO 1 D., 1967 M.
UZ VISAS SĄSKAITAS.

Mutual Federal Savings

2212 WEST CERMAR ROAD
CHICAGO, ILL. 60608
John J. Kazanasuskas, Pres.

TURTAS VIRŠ DVIDESIMT MILIJONŲ

Automobiliams aikštė greta mūsų įstaigos

Nuo spalio mėn. 17 d. 1966 m. sąskaitos yra apdraustos iki \$15,000.00 per Federal Savings & Loan Insurance Corporation.

"Be reikalo nekelk -- be garbės nenuleisk!" Taip sakydavo Respublikos Prezidentas A. Smetona įteikdamas kardus naujiems karininkams, baigusiems karo mokyklą Neprikł, Lietuvoje.

LIETUVOS KARIUOMENĖ PRISIMINUS

Prie neramaus tautų vieškelio gyvendamas, lietuvis nuo amžių turėjo atkakliai gintis, nuolatatos grumiantis su gausesniu priešu, kad išlaikyti savo gyvenamąsias žemes, kad sukurti didžiąją, galingą nuo jūrų iki jūrų nusitęsusių senosios Lietuvos valstybę. Narsumu amžių kovose užgrūdinta valia, nepalaužiamu atkaklumu ir kitokiomis kario dorybėmis buvo persunkęs kiekvieno Lietuvos vyro kraujas. Didinga Vytauto Didžiojo pulkų pergalė Žalgirio laukuose 1410 m. Lietuvos kario vardą plačiai išgarsino visame pasaulyje.

Žlugus didžiai Lietuvos valstybei ir jos kariuomenei, svetimųjų išdraskyta ir niokojama lietuvių tauta patenka žiaurion priespaudon, o tūkstančiai Lietuvos vyrų priversti savo jėgas aukoti pavergtųjų reikams.

Garbinga senosios Lietuvos karų tarnyba, garbingas lietuvių kario vardas Lietuvos žmonių protuose ir širdyse pasikeitė į kažką slegiančio,

JONAS MIŠKINIS

baisaus, vengtinio ir beprasmingo. Todėl nenorėdami tarnauti carams, kas tik galėjo, bėgo iš savo gimtojo krašto į užjūrus.

Visų skriaudžiamas, nualintas lietuvis neju-

čiomis išgirsta savo tautos laisvės pranašų žodžius, išgirsta jautriųjų gimtosios žemės dainų uždegančius posmus apie galingą Lietuvos praeitį, apie didžius lietuvių karo žygius ir vėl lyg ką nujausdamos vyrų širdys sutvinksi didingą, tauriu lietuvių kario

jausmu.

1914 metais suliepsnotus Pirmojo Pasaulinio karo audrai, tūkstančiai lietuvių, lyg kažkam kilniam, didingam pasirengdami ir aukodamiesi kantriai, sąžiningai ir didvyriškai žengė sutikti mirtį, kad išpildytų sunkią ir baisią kario pareigą. Įvairiuose Didžiojo karo frontuose kantriai nešdamas karo vargą ir sumaniai, narsiai kaudamasis, kovotojas lietuvis neveltui nusipelno narsaus, ištvermingo, gero kario vardo, kuris yra iškeltas ne vieno Europos karo istorikų ir buvusių žymiųjų vadų veikaluose apie Firmąjį Pasaulinį karą.

Pagaliau, gėstant Didžiojo karo gaisrų griuvėsiams, griūva galingųjų Lietuvos pavergėjų sostai, o lietuvių karių širdyse vėl nubunda ryžtinga dvasia, ir laisvės kovų ugnimi užverda visų lietuvių kraujas...

1918 m. besikuriantieji prisikeliančios Lie-

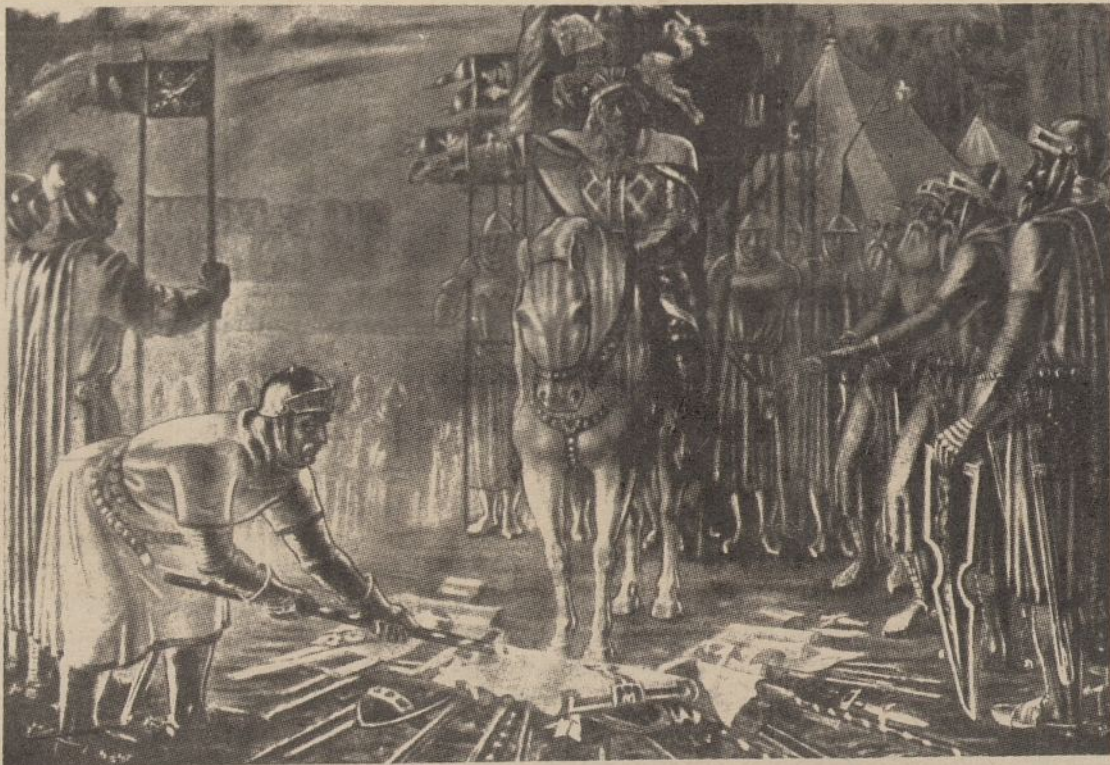
Alytaus šauliai su savo vėliava. Nuotrauka daryta prieš 40 metų.

tuvos kariuomenės pulkai, beveik beginkliai ir menkai teapsirengę, savo vyresniųjų brolių -- Didžiojo karo dalyvių vedami, didvyriškai kaudamasi ir laimi visuose Nepriklausomybės kovų frontuose, sumušdami ir išvydami iš savo žemės gausingus, gerai ginkluotus Pasauliniam kare užsigrūdinusius Lietuvos priešų kariuomenes. Audringomis, kilnaus pasiryžimo, pasiaukojimo ir didvyriškumo dienomis, visų lietuvių širdyse vėl suliepsnojo lietuviška karinė dvasia, nes visa Lietuva matė ir jautė, kad ginklas mums yra ne beprasmiškas žudymo įrankis, tik brangi ir būtinausia priemonė ginti senelių kraują apšlakstyta Lietuvos žemė...

Kariuomenės šventė nėra eilinė. Ji ypatinga tiek buvusiems savanoriams, kariams, šauliams, partizanams, tiek kiekvienam lietuviui, kur tik jis begyventų. Juk prieš 48 metus, lapkričio 23 d., Lietuvos valstybė gavo realią savo laisvės reikšmę -- kariuomenę, kurios žy-

giai ir nuopelnai jau nebereikia smulkiai aiškinti, nes jie pakankamai gerai žinomi ir visų priederamu rimtumu bei pagarba vertinami. Todėl kiekvienas lietuvis kariuomenės šventės proga turi tai prisiminti ir ją atžymėti taip, kad ji paliktų ilgai neišdildančias žymes ne tik senesniųjų, bet ir jaunųjų širdyse. "Juk vistiek prisikels Lietuva", ir kartu su ja kelsis Vytauto Didžiojo karžygių dvasia.

Nūdien atrodo romantiška ir graži mūsų tautinio atgijimo aušra, valstybės ir jos kariuomenės atgaivinimo rytas. Praeitieji vargai, erškėčiai jau lyg užmiršti, nublukę mūsų atmintyje, o daugeliui jaunųjų jau jie ir nebesuprantami, sunkiai išivaizduojami. Tačiau to auštančio Lietuvos valstybės ir jos kariuomenės ryto dalyviams visi išgyvenimai tebėra gyvi. Sunkūs ir audringi jie buvo, dažnai abejonėmis apipinti, bet laimėjus ir savo idėjas įkūnijus, šiandien jie gražūs ir malonūs prisiminti.

Kryžiuočiai po pralaimėjimo ties Žalgiriu 1410 metais kloja vėliavas Vytautui Didžiajam. Šis milžiniškas muralis buvo sukurtas dail. Adomo Galdiko Lietuvos paviljono garbės salėje pasaulinėje parodoje 1939 metais New Yorke.

HJALMAR BERGMAN

JAUTRUMAS IR SENAS ŠUO

(2)

Po penkių minučių ji užmiršo apie senį Sundiną, o tėvas, atvirkščiai, nors ir įtemptai dirbdamas, neužmiršo savo sumanymo ir svarstė jį iš visų pusių. Jo savigarba buvo pažeista. Jis kūrė įvairiausių būdus padėti seniui, bet bijojo, kad Eva su ypatingu moterišku švelnumu nesugalvotų kokio nors dar tauresnio būdo. Pagaliau nusprendė radęs patį tikrąjį ir pasakė dukteriai:

-- Jau žinau! Mes nupirksim iš senio Sundino šunį.

-- Ką tu sakai! -- sušuko mergina. -- Tą baisų seną stipeną? Ir išileisim jį į namus?

-- Mes dosniai už jį užmokėsime, -- spyrėsi tėvas.

-- Tu pakvaišai! -- pasakė mergina ir dingo.

Tačiau Bjerkas buvo tvirtai nusprendęs nenusileisti ir parodyti savo pranašumą prieš dukterį. Bet net šitą jis norėjo padaryti kuo švelniau. Dėl to, praėjus kiek laiko, jis pasakė:

-- Šunį aš nupirksiu, bet tikrai tavo teisybė, kad nereikia jo tempti į namus. Kai senis gaus pinigų, aš pasakysiu pavyzdžiui, šitaip: "Tamsa palaikyk šunį dar koki mėnesį -- mes dabar neturim kaip". Šitaip laimėsime laiko, o juk nežinia, ar ilgai jie abu gyvens.

-- Tu neapsakomai gudrus, -- įsiterpė Eva. -- Bet negi manai, kad senis Sundinas toks pat naivus, kaip tu? Kaip tu įtikinsi jį, kad protingi žmonės vaikšto sau patenkinti ir pirkinėja stimpančius šunis už pasakiškus pinigus? Jis tuoj supras tavo apgaule, ir jo jausmai bus ižeisti.

-- Tad ką gi man daryti? -- paklausė Bjerkas.

-- Nusisųsk jam šimtinę, -- pasakė mergina ir dingo.

Bjerkas buvo visai pritrenktas. Savaimė aišku, kad jo tėviškas pranašumui, jo pagarsėjusiam išradimui ir jautrumui grėsė pavojus. Jis nusprendė sukaupti paskutines jėgas ir rasti išeitį. Nusprendė padaryti dukterį savo pagalbininke ir įrankiu. Ir ką jūs pasakysit! Sveikas vyriškas instinktas tučtuojau parodė jam kelią į moters širdį. Sutikęs dukterį, pačia pirma proga pasakė:

-- Miela Eva, visiškai tavo teisybė. Senis Sundinas bematant suprastų mano nevykusias pastangas. Jis visada buvo suktokas ir nesileis bet kieno apgaunamas. Bet aš žinau, kas tą turi padaryti.

-- O kas tai būtų? -- paklausė mergina ir praudo.

-- Viena mano pažįstama asmenybė, -- atsakė urmininkas ir mirketelėjo taip gudriai, kaip tik urmininkas tegali mokėti. Faskui pridūrė: -- Tai iš tiesų mažą išdykėlę, kuri savo vargšą tėtę apgavo daugybę kartų. Manau, kad ji bet kam gali apsukti galvą. Tai labai biauuru, bet šį kartą būtų leistina.

Mergina neatsakė nieko ir nedingo niekur, tik atsisėdo patogiai krėslė, susikeitė kojas ir ėmė galvoti. Klastingas tėvas pažadino ambiciją. Ji iš tiesų daug kam buvo apsukusi galvą, bet niekada tokiems, kaip Sundinas. Įdomus atvejis. Tad ji sėdėjo, svajojo, suko galvą, jausdama jauną širdyje kylant kovingus instinktus. Staiga ji ryžtingai pakilo, patapšnojo maloniai tėvui per skruostą ir pasakė:

-- Ne iš gudriųjų esi, tėtusi, bet meilutis. Dėl senio gali nesisijaudinti. Aš padarysiu, kas reikia. --

-- Taip ir maniau, -- atsakė tėvas ir nebe galvojo daugiau apie tai, nes žinojo, kad nėra ko galvoti.

O seniui Sundinui atėjo vis didėjančio nerimo dienos. Prasidėjo šit kaip: vieną rytą, kaip paprastai, jis išėjo į gatvę pats pasivaikščioti ir šuns pavedžioti. Tada jis sutiko dailią jauną merginą, elegantiškos išvaizdos, spindinčią šypsena.

Sundinas jos nematė, nes niekada nežiūrėdavo į jaunas merginas, -- seniai ir jos į jį nebežiūrėjo. Bet staiga šalia jo kažkas šūkteli:

-- Oi, koks šuo! Koks nuostabus šuo!

Jis apsidairo aplinkui nustebejęs. Koks čia padaras galėtų taip ką sužavėti? Ir tada pamato merginą. Ji stovi, suėmusi rankomis nedailią jo seno šuns galvą, ir žiūri tam švelniai į akis. Faskui klausia:

-- Ar čia dėdės Sundino šuo?

-- Kaipgi, mano, -- burbteli senis.

-- Koks žavingas gyvuliukas! -- uoliai čiulba mergina, -- Jis tur būt, neapsakomai protingas, iš akių matyti!

-- Jis kvailas kaip avinas, -- burbteli senis.

-- Kuo jis vardu?

-- Miufė.

-- Koks gražus vardas. Ar cukrų jis ėda?

-- Ne, nebeturi dantų.

-- Ar geras?

-- Ne, piktas kaip velnias! -- sušnypščia senis, pritrūkęs kantrybės, ir velka savo senas sustyrusias kojas toliau. Iš paskos girdi šūktelint: "Kaip aš norėčiau, kad tėtė nupirktų mantokių šunį. Jis tiesiog žavingas!"

Fuiku. Toks staigus susitikimas, žinoma nemalonius senam žmogui sustingusiomis kojomis, apsilbausiusiomis akimis ir atbukusia galva. Nemaloni klausytis vidury gatvės giriant tokį dvasną, nes tai kvaila. Tačiau visur yra paikų merginų, reikia kantriai jas pakęsti. Geriausia nekreipti į jas dėmesio ir apsimesti kurčiu.

Žinoma, jeigu pavyksta. Bet jeigu visas miestas tartum pavirsta į didžiulę vienos jaunutės damos ir buvusio fabrikanto Sundino bei jo šuns susitikimo vietą? Kur tada jam dingti? Šunį reikia pavedžioti po lauką. Jis rinkosi naujas gatves, nepažįstamus prospektus. Tai jau savaime buvo tiesiog kančia, o, be to, beprasmiška kančia. Visur jis sutikdavo tą keistą jauną moterį, kuri buvo išimylėjusi jo seną šunį. Ji glostydavo jį, duodavo cukraus ir, apkabinusi rankomis jo kaklą, kalbėdavo: "Ar aš jums įkyrėjau? Ar jūs supykot? Bet aš tiesiog myliu Miufę!"

(Bus daugiau)

ŽVILGSNIS PRO KILPĄ

Redaguoja Teisybės Mylėtojų Draugija

KULTŪRA IR POLITIKA

Kas tai per sutvėrimai būtų? Kadangi mes labai dažnai tuos du moteriškus vardus savo spaudoje girdime, o jie gana neblogai skamba, tai kai kas jau savo tikrąją žmoną vadina Kultūra, o slaptą mylimąją -- Politika. Bet mūsų tarpe yra ir giliau filosofijoj išprususių, kurie šiuos aukštojo pilotažo dalykus sugeba suvesti į du visai paprastus klausimus: Ar Tamsta su dr. Algirdu Budreckiu, ar su Anatolium Kairiu? Atseit, nuo to priklauso, ar tamsta esi politikas, ar kultūrininkas, o jau pati politika ir kultūra paaiškės savaime be semečių gvildenimo.

Deja, mes tokiu diletantišku rimtų dalykų aiškinimu nesame linkę tenkintis, ir norėtume visuomenei šias kasdienines sąvokas išguldėti moksliškai.

Mūsų nuomone, kultūra talpina savyje esminį branduolį, išreiškiamą žodžiu ir veiksmu duoti, o politika -- gauti.

Kad būtų aiškiau ir filosofijoje tobulai neišsimiklinusiems, leiskite kalbėti pavyzdžiais. Sakysime taip:

Įdainuoti ar įkalbėti plokštelę ir ją atiduoti išleisti biznieriui yra kultūra, bet gauti, pav., iš Jono Karvelio honorarą jau yra labai rafinuotos politikos dalykas.

Taip pat kultūra yra duoti Kultūros Fondui šimtinę ar tūkstantinę, o jau politika atgauti iš jo tuos pinigus kurios nors premijos pavidalu.

Kultūra yra nueiti į Kultūros Klubą ar kurį kitą kultūrinį rengimą, o politika gauti ten užkąsti, išgerti ir išeiti, nepraradus nė penkių centų.

Yra ir daugiau pavyzdžių, bet jų čia neminėsim, vengdami kiršinti visuomenę.

Pastabiam žmogui nėra jokia problema tuo pat atpažinti, kuris tautietis yra politikas ir kuris kultūrininkas.

Politikas dažniausiai apsieiškia savo tikintiesiems scenoje, plačiai mostaguoja rankomis ir garsiai bei jaudinančiai kalba, o kultūrininkas tuo tarpu sėdi salės paskutinėje eilėje, tyliai, klausosi ir galų gale užmiega.

Politikas numato ateities karus, marus ir batus ir tam iš anksto atitinkamai pasirengia, o kultūrininkas, nieko nenumatydamas, per tas žmonijos nelaimes iki paskutinių marškinių nusirengia ir nuogas pasauliui liudija politikų skelbtą tiesos, meilės ir laisvės įsikūnijimą.

Politikas, pradėjęs savo karjerą piemenavimu, politiškai laviruodamas tarpe partijų, tikėjamų ir tautybių, išskyla net ligi prezidentų ar diktatorių, o kultūrininkas gimęs minties ir žodžio karaliumi, savo amžių baigia politinių kiaulių ganymu ir auklėjimu.

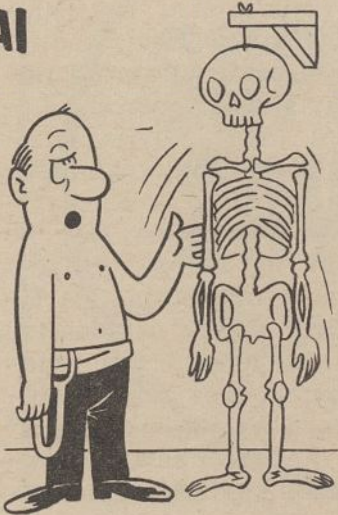
Tad nėra abejonės, kad ir Lietuvą išvaduos tik politikai, o tremties kultūrininkai turės jiems duoti kyšius, kad leistų grįžti namo numirti.

GERI BUVO LAIKAI

Ne be pagrindo šiandien dažnas skundžiasi savo vargana buitimi, o kartais dar varganėse mirtin po buvusio didžio gyvenimo. Antai, New Yorke buvo rastas bomų kvartale dėl tėvynės kritės aukštojo mokslo vyras, tik nukirpus barzdą savų tautiečių atpažintas. Chicagoj lygiai taip pat ir dėl to paties idealo prie karčiamos skersai šaligatvį ištisčia tremtinio kojas amžinam atilsui buv. aktorai, dainininkai ir net pulkininkai. Ir visi jie be pažvany, be artimųjų ar buvusių pataikūnų raudų ir nuopelnų paminėjimo išvežami miesto vežimėliu į dumpas ar suverdami universitetų klinikose į košeliene. -- Ir sudie, mus didvyrių žygiams įkuždėjęs Nemėnėli! Be to, ir savo rezidencijoj garbingai nuo trūkio numiręs, dar nesitikras, kad graborius, sužėbęs išprosytus dolerius, neprikimš tau į patriotinį pilvą šiaudų, varpučio, poizinaivių, o gal net ir akmenų, kad giminėms sunkiau būtų nešti. O ir tie giminės dažnai velnių priėdė, už tavo dūšią pusę dolerio gailisi išleisti.

O senovėje... Ak, toje senovėje! Geri buvo laikai, anot Petro Vaičiūno. Štai kaip Žemaitė savo Autobiografijoje apie grafo Ploterio mirtį pasakoja:

"Perskrodę, sako pilvą, išėmę visus vidurius ir užkasę sode. Pripylę kubilą spirito, į tą įmerkę grapo kūną. Įmerkę tris

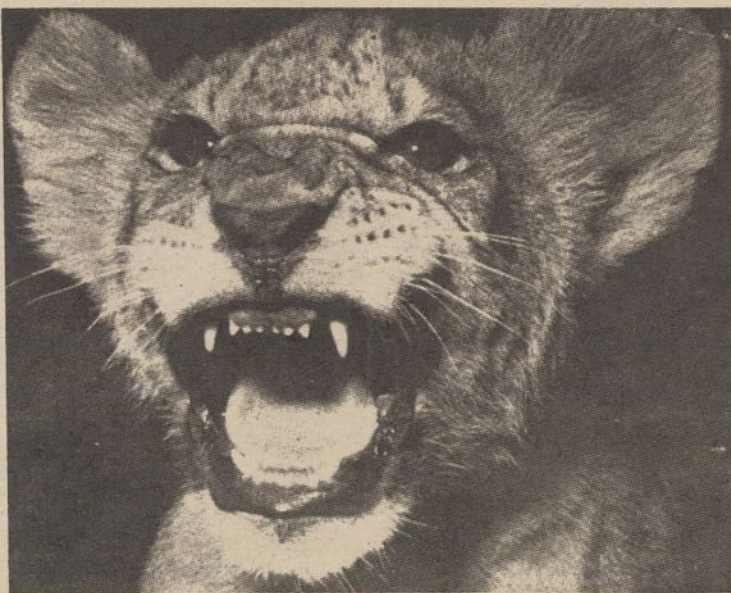

dienas laikę, paskui ištraukę, pakabinę į dūmus rūkyti, sako, surūkę, sudžiuvę, net barška; paskum ištempę pilvą susiuvę, išdailinę... visą allejiniais dažais nuteplioję, nudžiovinę ir aprėdę paguldę kambary, apstatę žvakėmis ir žolynais... Per tris dienas lažininkai šermeny-

leškau pirkti elektrinės ar rankinės mašinėlės savo priešų liežuviams sumalti.

Sutinku mokėti bet kurią pageidaujamą kainą.

VARDAN VISŲ SU VISAIS VIENYBĖS

Užmirškime tai, kas mus skiria, o puoselėkime tai, kas mus visus akivaizdžiai jungia!

GERA BŪTI DIDELIAM

Kur tik mintimis nuskrieji --
Didūs, dideli, didieji;
Kur tik reikalai kiek slidūs --
Dideli, didieji, didūs,
O politikos veiksnį --
Užu didį didesni.

Dideli po UNO stogu
Su kiauale sutaiko žmogų.
Taikoje pradėjus karą,
Didis didįjį, rods, bara,
O už nuodėmės visų --
Griebia mažą už ausų.

Kas paauga dar per nykštį,
Jau didesnis už pernykštį:
Žengia žingsnį -- tautos klykia,
Mina koją mažo plikę, --
Nes pasaulyje dailiam
Gera būti dideliu.

O mažieji išbadėję
Skelbia didžiojo idėją,
Savo kūnais grindžia kelią,
Didįjį aukščiau dar kelia --
Ir iš graboriaus gėlių
Šypsos galvos didelių...

Didelis Lietuvos piliečių trūkumas

Tie laikai, kada tremty mes visi buvome Lietuvos piliečiai, kada visi galėjome būti renkami į būsimos Lietuvos seimą, visi būti būsimais ministrais ir net prezidentais, -- jau seniai dingo praity. Dabar iš laisvės meilės kone visi laisvu noru pasidarėme jau Neliestuos piliečiais, ir štai nepaprastai trūksta Lietuvos piliečių net čia pilietinėms vietoms užimti.

Mirus min. E. Turauskui, Lie-

se giedoję, valgę ir gėrę. Degtinės bosai ant padvarijos išritinti, kibirai, ašochiai vis prielėisti, gėrę, kiek tik kas norėję... Per nakts, sako, visi patvoriai privirtusių žmonių, bojų be dvasios pasigėrusių gulėję... Palaidojus grapą, dar po kelių dienų kitas tik iš patvorio ar iš krūmų išsimiegojęs išlindęs, o ir negyvat užsigėrusių buvę..."

Tai, va, jums, gerbiemieji! Verkti iš anų laikų ilgesio norisi...

tuvos Laisvės komitetui trūksta tikro šešioliktojo piliečio, nors ir ta penkiolika jau dairo si į JAV pilietybės popierius. Rengiantis pasitraukti iš Vli-ko V. Sidzikauskui, aiškiai prija trūksta bent lenkiškai kalbančio Lietuvos piliečio pirmininko vietai užimti. O yra ir daugiau tokių vakuojančių vietų.

Tokios piliečių krizės akivaizdoje gali atsitikti, kad išvaduotoje Lietuvoje finansų ministeris bus iš JAV, švietimo -- iš Kongo, susisiekimo -- iš Etiopijos, krašto apsaugos -- buv. SS iš Vokietijos, o į prezidentus gali prasmukti net koks nors surabinėjęs tautietis iš Izraelio. Reiškia, ir vėl mūsų kraštas būtų svetimšalių valdomas, taigi ir vėl -- vargas tau, Lietuvelė!

KALBOS KRAITELE

VOX POPULI -- VOX DEI

"Laisvosios Lietuvos" 22 nr. skyriuje, pavadintame "Grynos mintys", po senlietuvių kalba invokacijos "Vox populi -- vox Dei" dėstomos kažkurio "senyvo mokytojo" pastabos apie negrynus lietuvių kalbos žodžius, kaip Subatvakaris, boba ir kt. Ypač kimbama prie Bostone suorganizuotų Subatvakarių.

Laikydami "senyvo mokytojo" balsą vox populi, mes čia tuo klausimu norime tarti keletą žodžių vox Dei vardu.

Pirmiausia, tas "senyvas mokytojas", matyt, jau yra tikrai senas, greičiausia buv. Anio Rūko studentas arba net patsai Anis Rūkas, tad ir jo kalbos

GERIAU, KAIP LOS ANGELES, NEGALI BŪTI

Tai keliais atvejais jau yra pastebėjęs savo "Akimirkose" Bronys Raila. Ir iš tikrųjų, visai, kas pasaulyje yra geriausio, tegali būti ar atsitikti tik Los Angeles lietuvių kolonijoje, nes ten yra geografinė pasaulio bamba ir čia pat prie jos -- gėninių gimdykla, ypač dar visada gerai amžinos saulutės įkaitinta. Dėl to ten viskas ir visada taip gerai ir pasiseka. Tam patvirtinti mes čia pateikiame tik paskutinio literatūros vakaro bent kelias esmines sakinių ištraukas, net neminėdami, kam tie žodžiai paskirai taikomi, nes jie lygiai tinka visiems losangeliečiams:

mokslas jau yra šimtu metų pasenęs.

SUBATA. Mūsų skyriaus modernusis kalbininkas sako, kad žodis subata nėra joks slavizmas, kaip tas mokytojas tvirtina, o tikras judaizmas, brangi žydų dovana lietuvių kalbai. Be to, subatos niekaip negalima pakeisti lietuvišku naujadaru šeštadienis, nes subata yra dar ir šabas, šventa poilsio diena po žmogaus sutvėrimo, o šeštadienį dar nevienas mūsų gojus dirba antvalandžius.

SUBATVAKARIS. Negi "senyvasis mokytojas" mano, kad šį žodį galima pakeisti gramozdišku šeštadienvakaris? kurio sąvoka terodytu, kad jau šeštą kartą šią savaitę einant gulti reikia nusimauti kelnės? Be to, kaip jauten skambėtų žinomoji mūsų liaudies daina: "Šeštadienvakarėlį balno jau juodberėlį..."! Subatvakaris reiškia šabaso vakarą. Tada vienas ar kitas pakviestas rabinas skaito Bendruomenės Torą, ar aiškina, ką sako Talmūdas apie Pautienų, Bagdonų, Janušų, Rnkštelę ar kurį kitą pranašą, tarpais kantoorius pagieda kurią nors naują Dovydo psalmę, ir tada visi taikoj aptaria savo gešėtus, valgo kugelį ir geria šabasuvką. Ir taip turi būti, kol grįšime į Pažadėtąją Žemę. Taigi, "senyvas mokytojus" mes patartume irgi šitaip švesti šabasą, arba bent nueiti su pačia į mikvą ir truputį atsijauninti.

BOBA. Dėl priekaištų žodžiui boba mūsų kalbininkas nenori nė kalbėti. Juk savaime aišku, kad boba nėra tas pat, kas lietuviškai moteris ar kuris kitas moteriškos lyties žmogaus vardas. Jeigu "senyvasis mokytojas" dar netiki mūsų tvirtinimams, tai tegul jis pabando savo žmoną ar kurią kitą ambicingą lietuviškai vadinamąją ponitę viešojo vietos pavadinoti boba ir tuojau iš spengiančio ausies trinkelėjimo įsitikins, kad mūsų kalbininkas yra neklaidingas.

"Pirmasis įėjo į sceną... Gana vykusiai paskaitė humoreską... Jautriai perskaitė ištrauką... su dideliu įsijautimu padeklamavo... Publika jai gana plojo... drąsiai ir efektingai perskaitė keletą savo eilėraščių, susilaukdamas iš publikos nepaprasto pritarimo... aktorišku balsu perskaitė... įtikinamai skambėjo... gana vykusiai suvaidino -- individualiu žodžiu perdavė publiškai... gerai intonuodamas perskaitė ištrauką... perkėlė į publikos širdis... eilėraščių ne tik deklamavo, bet ir šoko... Ir tai atliko nuostabiai, tikrai žaviai, tarsi geriausią filmų aktorę... vykusiai suvaidino... Arija skambėjo gana romantiškai ir publiškai patiko... nepaprastai skambiais ir gražiais balsais sudainavo... su įsijautimu perskaitė... Publika buvo sužavėta..."

Taigi, po to dėl šio įvykio geriausumo nekyla jokios abejonės, nes jau nebeliko lietuvių kalboje nė vieno pagyros žodžio, kurį dar būtų galima pridėti. Tik mums nesuprantama, kaip prie šio kitiems nepasiekiamo tobulumo Los Angeles korespondentas drįso prirašyti dar tokią nesąmonę:

"Pažymėtina, kad kai kurie skaitytojai ar deklamuotojai nebuvo pakankamai išidėję į atmintį skaitomų tekstų. Tai buvo galima pastebėti iš salės, žiūrint į sceną".

Tai jau neleistinas korespondento apsieildimas! Juk reikėjo žiūrėti, kaip iki tol, ne iš salės į sceną, bet iš scenos į salę, ir visas vakaras, kaip ir kiti Los Angeles įvykiai, būtų tobuliausiai baigęsis...

NEGIRDĖTA KIAULYSTĖ

Kaip man teko iš patikimų šaltinių patirti, Lietuvių Enciklopedija, baigusi paskutinį tomą, rengiasi išleisti dar LE istoriją, kurioje bus išspausdinti visi prenumeratorių laiškai, per eilę metų rašyti LE redaktoriams ir leidėjui.

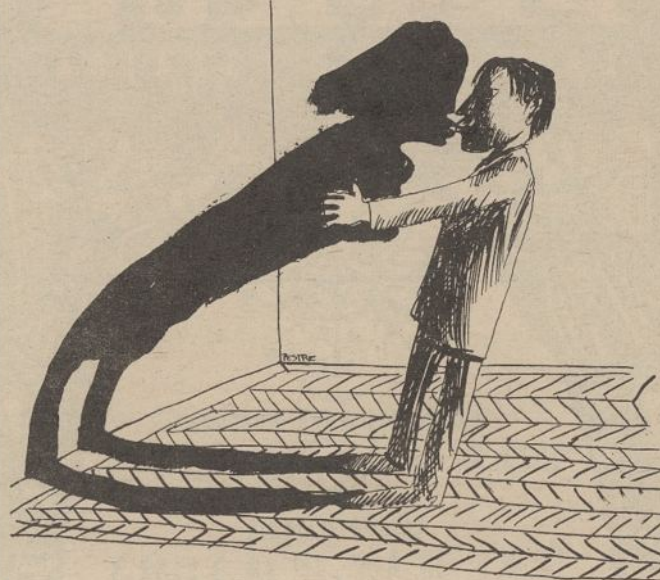
Tai būtų tikrai negirdėta kaulystė. Tiek laiko rėmėm didžiausią tremty kultūrinį darbą, mokėjom pinigų, ir štai leidėjas nori mus prieš visą visuomenę sudurninti. Aš siūlau prieš tokį piktą sumanymą griežčiausiai ir organizuotai protestuoti.

LE prenumeratorius

BUDDOS IŠMINTIS PABUDUS

* Kvaila gražuolė niekad nesapnuoja savo senatvės.

* Šmeižikas yra kaip blusa, kuri niekad negali įkasti pati savęs, todėl neatjaudžia ir kitiems daromo skausmo.

ARTIMO MEILE, kuri viso pasaulio lietuvių jungia į vieną bendruomenę...

LIETUVIŲ DIENA MONTREALYJE

1967 metų balandžio 28 dieną Montrealio mieste, Kanadoje, atidaroma Pasaulinė paroda, kurioje dalyvauja per 80 valstybių. Lietuva joje negali dalyvauti, nes Lietuvos okupantas ir kolonizatorius -- Sovietų Rusija jai neleidžia. Bet lietuviai pasaulinėje parodoje dalyvauja, nes Kanados vyriausybės, kuri Lietuvos okupacijos nepripažįsta, lietuvių, greta kitų tautų pakvietė dalyvauti ir pasiskyrė Lietuviai Dieną, kuri įvyks 1967 metų rugsėjo mėnesio 3 d. Pasaulinės parodos parengimų teatre.

Lietuvių Diena Pasaulinėje parodoje pasirūpinta sutapdinti su tradicine Kanados Lietuvių Diena, kuri įvyksta kiekvienais metais vis kitoje lietuvių kolonijoje. Tat 1967-jų metų Lietuvių Diena bus dviguba: eilinė Kanados Lietuvių Diena ir Lietuvių Diena Pasaulinėje parodoje. Montrealio lietuviai sudarė komitetą, kuris rūpinasi Kanados Lietuvių Dienos ir Lietuvių Dienos Pasaulinėje parodoje ruošia.

Komiteto pirmininkas Romas Verbyla, vicepirmininkas Parodos reikalams Albertas Norkeiliūnas, vicepirmininkas Lietuvių Dienos reikalams Steponas Kęsgaila, Finansų komisijos pirm. Juozas Šiaučius, Nakvynių komisijos pirm. Jonas Adomaitis, Pasaulinės parodos Lietuvių Dienos koncerto komisijos pirm. dr. Petras Lukoševičius, Baliaus komisijos pirm. Jonas Ladyga. Pamaldas organizuoti pakviesti katalikų ir evangelikų klebonai; Sporto komisijos pirm. Jonas Kardelis.

Be lietuvių, Parodos ir Lietuvių Dienos komiteto komisijos nakvynių reikalams, veikia ir Pasaulinės parodos Logexpo skyrius, per kurį galima užsisakyti viešbutį,

moterį ar bet kokią nakvynę telefonu: 397-8817. Lietuvių Dienos išvakarėse, rugsėjo 2 dieną, šeštadienį, didžiulėje salėje -- Auditorium Paul Sauve, Pie IX Blvd ir Beaubien gatvių kampe, įvyks didelis balius, kurio metu bus renkama Iškilioji Kanados Lietuvaitė.

Lietuvių Dienos programai išpildyti kviečiami visi Kanados lietuvių kolonijų chorai ir visi tautinių šokių šokėjai. Choro vadovu kviečiamas muzikas Stasys Gailėvičius ir šokių vadovė Genovaitė Dumčiūtė -- Breichmanienė.

Numatyta išleisti leidinys, parodos ženklelis, atspausdinti parodos ir Lietuvių Dienos vokai ir plakatai priemašinų su Lietuvos žemėlapiu.

Apytikriai numatoma apie 20,000 dol. išlaidų. Labai svarbu, kad lietuvių pasirodymas būtų tikrai efektingas. Tam tikslui reikia mums visiems ir aukotis. Ikupsimatymo Montrealyje.

Informacijos komisija

HELP WANTED MALE

WANTED AT ONCE
EXPERIENCED or TRAINEES.
HAND SCREW MACHINE
OPERATORS & MACHINE
OPERATORS
Must have job shop experience. Steady work. All shifts.
BENTON CORP.
2870 Industrial Row Troy, Mich. (123-129)

FOREMAN: For Medium Size Rubber Plant, North Detroit Area—Paid insurance for employees and dependents, excellent vacations, pensions and other benefits. Reply to St. Clair Rubber Co., P. O. Box 188, Marysville, Mich. An Equal Opportunity Employer. (123-127)

HOSPITAL PERSONNEL
A qualified and experienced Director of Nursing is required for a 30 bed hospital with 3 medical staff. Salary open to negotiation. Living-in accommodations available in modern nurses residence. Personnel policies. Located on Saskatoon Edmonton C. N. R. mainline and bus service. Apply in writing to Administrator, Unity Union Hospital, Unity, Sask. also a
Combined Lab and X-Ray Technician
required. Apply in writing to the Administrator. (123-130)

MILL
OPERATORS
TOOL MAKERS
MACHINE
BUILDERS
Must be Journeymen
58 hour week
F. Joseph Lamb Co.
5663 E. 9 Mile,
Warren, Mich. (125-131)

If you have had supervisory experience and would like to relocate to The Port Huron Area. We may have the opening you desire. We are in need

of
PRODUCTION FOREMEN
able to supervise 15 to 30 men.
These are
FULL TIME PERMANENT
openings.

SEND REFERENCES AND RESUME
TO

MARMAC INDUSTRIES INC.

2527 MILLS ST.
MARYSVILLE, MICH.

An Equal Opportunity Employer
(125-126)

MOULDERS
Experienced jobbing, loose pattern work, experimental. Ferrous and non-ferrous. Highest wages. Overtime. Paid holidays, insurance and bonus. Steady work.
PROCESS FOUNDRY CO.
1545 Temple Detroit, Mich.
313 — 961-3225 (125-131)

EXP. MACHINISTS

FULL TIME—GOOD HOURS
CALL BY PHONE OR IN PERSON
FROM 9 AM TO 6 PM
MONDAY THRU FRIDAY
SANFORD MFG.
CORP.
695 RAHWAY AVE.,
UNION, N. J.
(201) — 687-3200 (114-130)

MOLD MAKERS
DIEMAKERS
TOOL MAKERS
YOU DESERVE THE BEST, AND
WE FEEL WE OFFER THE BEST.
EXCELLENT HOURLY PAY
WORKING CONDITIONS
VACATION PAY
HOLIDAY PAY
INSURANCE PROGRAM
PROFIT SHARING
ENGINEERED
PLASTIC MOLDS
56210 CLOVER RD.
MISHAWAKA, INDIANA
(124-128)

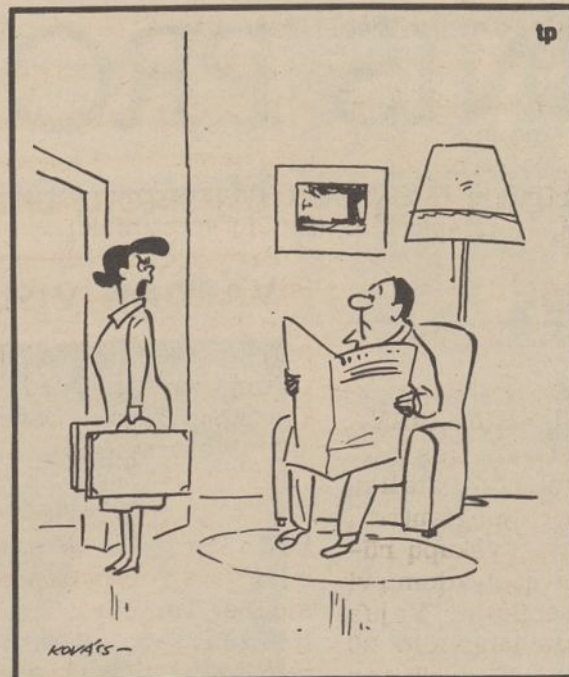
BORING
MILL
OPERATORS
OPERATORS FOR CINCINNATI
GILBERT FLOOR TYPE MILLS
also
LATHE
HANDS
HYDRO MFG.
19701 Moenart Detroit, Mich.
FO 6-4000 (125-132)

MAINTENANCE HELPER

MUST HAVE PRESS
REPAIR EXPERIENCE
HYDRO MFG.
19671 Moenart
Detroit, Mich.
FO 6-4000 (125-132)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
TOOL & DIE MAKERS
&
MILL HANDS
Day & night shifts
All fringe benefits.
G. & W. TOOL CO.
21770 Wyoming Ave.
Between 8 & 9 Mile Rd.
Oak Park, Mich. (119-128)

WANTED AT ONCE
JOURNEYMEN
OR
1st CLASS SKILLED
MACHINE HANDS
BORING MILL OPERATORS
VERTICAL & HORIZONTAL
MILL
MACHINE REPAIRMEN
PLANNER HANDS
TOOL MAKERS
58 HOUR WEEK
Long program, excellent fringe
benefits.
ARTCO INC.
1925 Clay, Detroit, Mich.
3020 Indianwood Rd.,
Lake Orion, Mich.
31915 Groesbeck, Fraser, Mich.
(118-127)

-- Dar žodis, ir aš pasidarysiu soliste!...

ŠIS TAS IŠ OPEROS...

* ELENA SULIOTIS (skamba lietuviškai), gimusi graikų Atėnuose, dainuoja Chicagos Lyric operoj Ponchiello Giocondą... Ten pat Mozarto operoj Die Zauberfloete solistų sąrašė randame ir mūsiškį ARNOLDĄ VOKETAITĮ. Jis dainuoja ir Traviatoj... Garsėjanti Teresa Berganza, ispanų mezzokoloratūrinis (!) sopranas dainuoja Monteverdi operoj L'incornatione Di Popea. Stefan Wicik, lenkų tenoras, Chicagos Lyric teatre dalyvauja Morsorkio Borise Godunove ir Mozarto Die Zauberfloete... Jis (Steponas Vicikas) taip pat dainuos ir Chicagos Lietuvių Operos Gražinoje. Baletė dalyvauja VIOLETA KAROSAITE, o chore LEONAS SODEIKA ir MARION BLAZIS.

* METROPOLITAN OPEROS specialiam "benefit" (Izraelio vaikams padėti) Aidos spektaklyje dainuoja Tucci, Cerenei ir LILIJĄ ŠUKYTĘ. Tai įvyks gruodžio 10 d. naujuose operuos rūmuose Lincoln Center.

* SPALIO 27 D. Haendelio opera Giulio Cesare buvo atidarytas New York City Operos sezonas. Joje savo operinę karjerą pradėjo A. Voketaitis, Polyna Stoska...

* SAN FRANCISCO OPERA sezoną pradėjo spalio 20 d. Atidaryme dalyvavo Mrs. Lyndon B. Johnson. Nežiūrint spaudos susikonzentravimo į priešvietnaminius piketininkus ir iš prezidentienės pasidaryto politinio momento, vakaras priklausė primadonai Joan Sutherland. Fremjerinė opera buvo Bellinio Furitani.

* LAKE ERIE Operos teatras Clevelande išdrįso pasirodyti su

dviem trumpom moderniom operom -- Poulenc Karmeličių dialogai ir Britteno Albert Herring. Abu pastatymai įvyko Severance Hall. Jei niekas iš lietuvių jose nedainavo, tai nors orkestre Vytautas Kušleika smulkavo...

* MUENCHENAS nušiziūrėjęs į italų atvirame ore atliekamas operas, nutarė tą patį padaryti. Dainininkai ir choras buvo importuoti iš La Scalos, o opera užsimota statyti... italo Verdi Simon Boccanegra po bavarų dangum. Spektaklis buvo puikus, nežiūrint kad publika turėjo gintis nuo šalčio su kailiais ir antklodėmis, o nuo lietaus su skėčiais... Antrame akte oras pagerėjo, ir opera buvo išdainuota iki galo.

* MŪSŲ CHICAGOS LIETUVIŲ OPERA ruošiasi didingam Karnavičiaus Gražinos pastatymui. Ta proga Pergalė (Vilniuje leidžiamą) Nr. 8, psl. 184 rašo: "Chicagos lietuviai -- operos mėgėjai yra susibūrę į saviveiklinę operos teatrą, kuris nuo 1957 m. pastatė devynias operas iš pasaulinės klasikos (tik Vakarų) repertuaru... Tačiau scenos saviaveiklininkai susilaukdavo priekaištų, kad iki šiol nesiėmę statyti lietuviškos operos. Todėl tarp išeivijos muzikos mėgėjų vyko diskusijos dėl J. Karnavičiaus Gražinos. Mat, norint ją statyti, reikėjo gauti orkestrinę partitūrą, tačiau nacionalistiniai veikėjai tam priešinosi, nes teko kreiptis į Vilniaus operą..." Kaip ten bebūtų, Gražinos partitūra Chicago-

je gauta, ir opera bus pastatyta už 65,000 dolerių. Ir pastatymas bus monumentalesnis, negu 1961 m. Vilniaus operoje V. Mikšaitės sulipdytas. Tiesa, Drauge prasidėjo reklama, kad "tam tikra prasme" tai pirmas lietuviškos operos pastatymas..., nes su pilnu orkestru? Tokiu būdu Amerikoje bus buvusios trys pirmosios operos: 1924 m. M. Petrusko Eglė Žalčių Karalienė, 1966 Jaunimo Metais Lapinsko Lokys ir 1967 m. Karnavičiaus Gražina.

(irž)

TRAVIATA KAUNO OPEROJE

Kauno muzikinis teatras iš naujo surengė "Traviatą". Šią operą Lietuvoje mėgsta ne tik dėl jos pačios savybių, bet ir todėl, kad ji yra Lietuvos operos teatro tradicinis simbolis: vien tas vardas primena, kad 1920 metų gruodžio 31 d. juo prasidėjo Lietuvos operos teatro istorija. Vilniuje operos teatras jau kada atgavino tradiciją Naujų Metų išvakarėse vaidinti "Traviatą". Tad ir tas teatras, kuriame Lietuvos opera gimė ir augo (dabar vadinamas Kauno muzikinis teatras) jau tarsi negalys būti be "Traviatos".

Naujajame surengime skamba nauji vardai: dirigentas V. Viržonis, Violeta -- S. Rapalienė, arba J. Ragaišytė, Alfredas -- A. Domeika. Tik du vardai tėra susiję su nepriklausomybės laikų Kauno valstybiniu teatru: režisieriaus Rosislavo Andriejevo (buvo tik pradėjęs solistas tenoras, daugiau pasireiškęs operetėje vokiečių okupacijos metais) ir Liudo Truikio, operos dektoratoriaus - veterano, kurs tik neseniai tapo "nuimtas nuo lentynos" ir vėl grįžo dirbti į tą patį teatrą: anksčiau pateikė dekoracijas "Don Carlos" operai, dabar "Traviatai".

Spalio 30 d. Kauno muzikinis teatras pateikė naują operetę, S. Kramerio "Sekmadienis Romoje". Šiam vaidinimui režisierių buvo išsikvietę iš Piatigorsko, B. Brušteiną. Diriguoja vietinis -- S. Čepinskis, dainininkas -- M. Labuckis, chormiestė -- K. Linkevičius, baletmeisteris -- L. Kindzelovskis. (ELTA)

Skaityk ir platink
DIRVĄ

Su gyvenimu einanti operos primadona...

PETKUS
LAIDOJIMO ISTAIGA

MARQUETTE PARK CHICAGO
2533 W. 71 St. Tel. GR 6-2345-6

CICERO ILLINOIS
1410 S. 50 Ave., Tel. TO 3-2108-9

TRYŠ MODERNIOS KOPLYČIOS

CLEVELANDE IR APYLINKĖSE

* BLUE CROSS kviečia apsidrausti nuo ligos visus asmenis, jaunesnius nei 65 m., kuriene turi kitų sąlygų apsidrausti (kaip per darbo vietas ir pan.). Žemomis kainomis apsidraudimo vėjus baigiasi lapkričio 18 d. vidurnaktį. Įsirašymui tinkamas blankas tilpo Dirvos lapkričio 16 d. laidoje.

Įsirašiusiems draudimas įsigalios nuo 1967 m. sausio 1 d. Draudimo mokesčiai šio vajeus metu įsirašiusiems prilygs apsidraudusiems darboviečių grupėse.

• Apdraudus reikalais geriausius patarnavimus gaukite kreipdamiesi į Z. Obelenį tel. 531-2211.

HELP WANTED MALE

MACHINISTS

THE CLEVELAND PNEUMATIC Tool Co.

3784 E. 78 St.
341-1700

A Subsidiary of PNEUMO-DYNAMICS Corp.

MACHINISTS TO WORK ON AERO SPACE MISSILE and Aircraft Components KELLER-HYDROTEL Contouring and profiling Machines

HORIZONTAL BORING MILLS

TURRET LATHES

GAP TURRET LATHES

ENGINE LATHES

MILLING MACHINES

RADIAL DRILLS

NUMERICAL CONTROLLED MACHINES

GAUSITE GERĄ VALANDINI ATLYGINIMĄ IR VISUS PRIEDUS.

Interviewing Hours 8:15 A.M. to 5 P.M. OR CALL 341-1700

for an interview convenient for you.

An Equal Opportunity Employer

FEMALE

TYPIST INVOICES

IBM ELECTRIC

Westside manufacturer has opening for girl to TYPE INVOICES.

Fringe Benefits.

UPSON WALTON CO.

12500 Elmwood Ave.
(Off W. 117 St.)
Cleveland, Ohio
216 — 252-4200

(123-125)

K. MAŽONUI 80 METŲ

Kazys Mažonas savo 80 metų amžiaus sukaktį paminėjo savo giminių ir artimųjų bičiulių aplinkoje, š.m. lapkričio 12 d.

* RŪBŲ RINKLIAVĄ jau 18 metų iš eilės vykdo Clevelando katalikų diecezija, jungiantis į bendrą t.v. Vyskupų rūbų rinkliavą, vykdomą visoje Amerikoje. Vėjus vyksta nuo lapkričio 20 iki lapkr. 27 d. visose 238 Clevelando diecezių parapijose.

Praėjusias metais Clevelando diecezijoje buvo surinkta 225 tonos rūbų. Surinktieji rūbai siunčiami į paramos reikalingus kraštus.

• V. Giedraitis, Nationwide kompanijos atstovas draudžia Jūsų namus, baldus, automobilius, gyvybę, sveikatą ir t.t.

Prieš atnaujinami savo draudimą kitur, palyginkite kainas, skambindami tel. 944-6835.

SLAUGĖS PADEJĖJA

Reikalinga moteris pacientams aptarnauti senelių prieglaudoje.

Teirautis tel. 486-7676. (122-127)

SAVININKAS PARDUODA

6 1/2 kamb. pusiau mūrinį namą — colonial. Neff Rd. ir E. 185 gt. rajone, prie Naujos parapijos. 2 automob. garažai. Kilimai ir užuolaidos. Pramogoms kambarys.

Teirautis — IV 1-2366 po 6 val. vak. (124-126)

PARDUODAMAS NAMAS

4 miegamieji — 1 apačioj. Grovewood rajone. Savininkas išsikrausto. Privalo parduoti. \$12,800. Tel. 752-3400.

K. Mažonas, iš profesijos vaistininkas. Nepriklausomoje Lietuvoje priklausęs prie vadovaujančių vaistininkų.

Provizoriaus diplomą įsigijo Tartu universitete 1913 m. ir tais pačiais metais įstojo į Rasėnių vaistinė vedėju. Čia susipažino su Dovaina Silvestravičiute ir ją vedė.

1914 m., prasidėjus I Pas. karui K. Mažonas su kitais lietuviais atsidūrė Tambove ir iki 1918 m. buvo Tambovo miesto vaistinės vedėju ir kartu dirbo Tambovo lietuvių nuo karo nukentėjusiems šelpiti Komite. 1918 m. išgavęs iš revoliucinės valdžios leidimą, per 1000 lietuvių pergabeno į Lietuvą. 1919 m. Vidaus Reikalų Ministerijos K. Mažonui buvo pavesta organizuoti Centrinį Valstybės Vaistų Sandėlį ir įsteigti Sveikatos Departamento vaistinę. Tas įstaigas įsteigęs, jų vedėju jis išbuvo iki 1922 m. Nuo 1922 m. iki 1924 m. K. Mažonas turėjo nuosavą vaistinę Skuode.

1924 m. K. Mažonas, gavęs iš Klaipėdos Krašto valdžios koncesiją įsteigti Klaipėdos mieste vaistinę, pasitraukė iš Skuodo ir įkūrė savo vaistinę Klaipėdoje ir joje išsilaikė iki 1944 m., kada artinantis rusų bolševikų frontui K. Mažonas kartu su kitais lietuviiais ir daugeliu klaipė-

diečių pasitraukė į vakarus Vokietiją.

K. Mažonas Klaipėdoje buvo pirmas lietuvis vaistininkas ir lietuviui vaistininkui išsilaikyti Klaipėdoje, čia esant kelioms vokiškoms vaistinėms ir tuo laiku buvusioms politinėms sąlygom buvo labai sunku.

Tačiau K. Mažonui patsisekė ne tik išsilaikyti, bet ir įgyti ir vokiškai kalbančios visuomenės lygų jo vaistinės vertinimą su senesnėmis Klaipėdos vaistinėmis.

K. Mažonas Klaipėdoje priklausė Jachklubiui, rėmė lietuvių jūrų skautus bei kitas lietuviškas organizacijas. Jis daug padėjo besitraukiantiems per Klaipėdą lietuviams per pirmąją bolševikų okupaciją 1940 m ir 1944 m.

K. Mažonas 1945-49 dirbo Lietuvos Raudonajame Kryžiuje Detmoldėje ir čia įsteigė tremtiniams vaistinę.

1949 m. atvykęs į Clevelandą dirbo Mažosios Lietuvos bičiulių sąjungos skyriaus vadovybėje ir dvi kadencijas išbuvo LB Centrinės Apylinkės valdyboje išdininku. K. Mažonas buvo nuolatinis bendradarbiu Lietuvos farmacininkų ir vaistininkų organizacijos — Farmacijos Žinios. Jo straipsniai ir redakcijos ir skaitytojų buvo vertinami.

St. Nasvytis

Skaityk ir platink DIRVĄ

CLEVELANDO PARENGIMŲ KALENDORIUS

LAPKRIČIO 26 d. kariuomenės šventės minėjimas, Rengia L.V.S. Ramovė.

LAPKRIČIO 27 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos pietūs.

LAPKRIČIO 27 d. Kun. Petro Dzegoraičio meno darbų paroda, Rengia LKDS Clevelando skyrius.

GRUODŽIO 3 d. Madų paroda, Rengia Putnamo senelių namų statybai remti komitetas.

GRUODŽIO 4 d. Sekmadienį SLA 14 Kuopos 65 metų veiklos minėjimas - pobūvis Lietuvių salėje.

GRUODŽIO 4 d. Šv. Kazimiero lit. m.-los tėvų k-to ruošiami pietūs Naujosios Parapijos salėje.

GRUODŽIO 26 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos eglutė.

GRUODŽIO 31 d. Šv. Jurgio parapijos k-tas ruošia Naujų Metų sutikimą.

GRUODŽIO 31 -- Naujųjų Metų sutikimas Slovėnų Auditorijoje, Rengia LB I-os Apyl. Valdyba.

GRUODŽIO 31 d. Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubo rengiamas Naujų Metų sutikimas Lietuvių Salėje.

1967

SAUSIO 8 d. Šv. Kazimiero lit. mokyklos Kalėdų eglutė Naujosios Parapijos salėje.

SAUSIO 14 d. Lietuviams Būdžiams Remti Valdybos metinis tradicinis blynų balius - vakaras šv. Jurgio parapijos salėje.

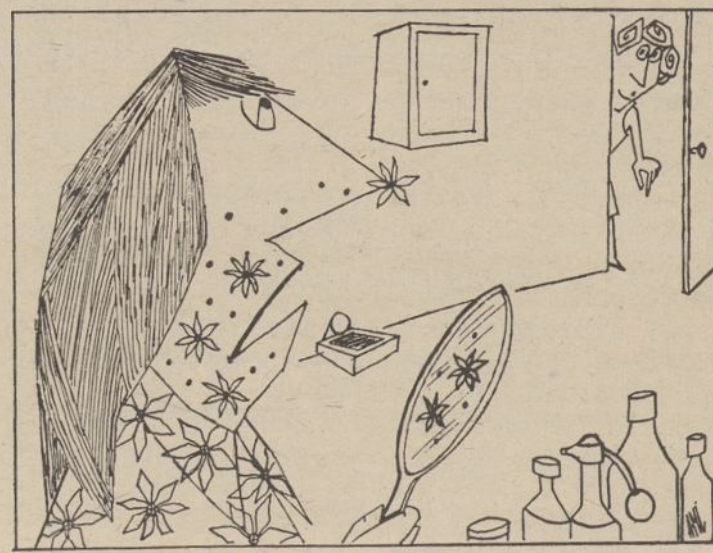
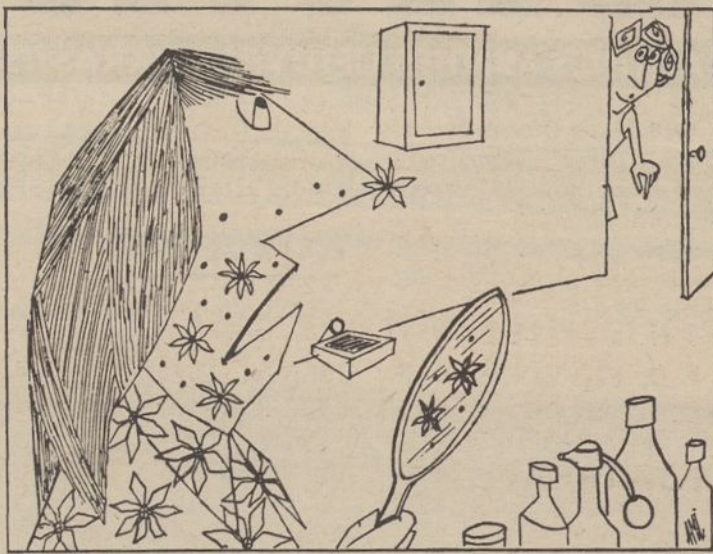
SAUSIO 21 d. Ateities Klubo parengimas

SAUSIO 28 d. Balfo labdarybės balius šv. Jurgio parapijos salėje.

VASARIO 4 d. LTM Čiurlionio Ansamblio tradicinis balius.

SEPTYNIŲ SKIRTUMŲ GALVOSŪKIS

Tarp šių dviejų piešinių yra 7 skirtumai. Pabandykit surasti.

NAUJOS, ĮDOMIOS KNYGOS!!! UŽSISAKYKITE PER DIRVĄ!!!

Bronys Raila — LAUMIŲ JUOSTA —

kietais viršeliais\$3.75
minkštais\$2.50

V. Šliogeris — A. SMETONA — žmogus ir valstybininkas

.....\$2.00

P. Tarulis — VILNIAUS RŪBAS —

kietais viršeliais\$3.75

Be to, Dirvoje galite įsigyti ar užsisakyti plokšteles:

A. Stempužienės — D. Lapinsko — Dainas Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

St. Baro — Operų arijos Stereo — \$7.00, Hi-fi — \$6.00

J. Vaznelio dainų ir arijų rečitalis\$5.00

★

Siunčiant čekį ar perlaidą, pridėkite 25 centus persiuntimo išlaidoms.

DIRVA,
6907 Superior Avenue,
Cleveland, Ohio 44103

SUDARYTA PLB ŠVIETIMO VALDYBA

Vienas iš didžiųjų Lietuvių Bendruomenės rūpesčių yra deramas lietuviško švietimo su-tvarkymas, nes sava mokykla yra tautinės dvasios židinys. Gyva bendruomenė yra negalima be lietuviškos mokyklos, tegu svetur ir vargo ženklu pažymėtos.

Lietuviškam švietimui daug dėmesio taip pat skyrė bendruomenių vadovybių pasitarimas, įvykęs 1966 rugsėjo 24-25 Clevelande. Pasitarime plačiai buvo svarstyti pačių mokyklų darbo

reikalai, taip pat iškel-tas reikalas turėti ir veiklų centrinių švietimo organą prie PLB valdybos.

Ryšium su šiuo pasitarimu PLB valdyba spalio 31 dienos posėdy centrinį švietimo organą pertvarkė šia kryptimi:

a) Jį sudarys kviesti ir deleguoti nariai. Narius kviesti pavadama organo pirmininkui, kurio bus PLB valdybos vicepirmininkas švietimo reikalams, po vieną narį deleguoja JAV LB Švietimo Taryba ir Kanados LB Švietimo Komisija.

b) Jis rūpinsis bendraisiais lietuvių išeivijos švietimo ir auklėjimo klausimais, studijuos ir nustatys bendrą švietimo darbo linkmę, derins paskirų kraštų švietimo įstaigų veiklą, palaikys nuolatinį ryšius, rinkis duomenis ir kt.

Šis centrinis organas yra pavadintas PLB Švietimo Vadyba (PLB).

VASARIO 12 d. Lietuvos Nepriklausomybės atstatymo 49 m. sukakties minėjimas, Rengia ALT Clevelando skyrius.

KOVO 5 d. Kaziuko mugė.

KOVO 12 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos "Aukuro" ansamblio koncertas.

BALANDŽIO 1 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos balius.

GEGUŽĖS 5 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos ir šv. Jurgio parapijos komiteto koncertas - balius, parapijai paremti.

GEGUŽĖS 28 d. Vysk. Valančiaus lit. mokyklos mokslo metų užbaigimas.

NEPAMIRŠKIT ATNAUJINTI DIRVOS PRENUMERATĄ

Naturally
SUPERIOR SAVINGS
SINCE 1909

13515 EUCLID AVE.
6712 SUPERIOR AVE.
CLEVELAND

HOME and REMODELING LOANS
....
INSURED SAVINGS

JAKUBS & SON FUNERAL HOMES

Vėsinamas oras Jūsų patogumui

Della E. Jakubs & William J. Jakubs

Licensijuoti laidotuvių direktoriai ir balsamuotojai
35 metai simpatingo ir rimto patarnavimo

6621 Edna Avenue
EN 1-1763

936 East 185th St.
KE 1-7770

DIRVA

TAUTINĖS MINTIES LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS

• Padėkos Dienos šventės proga Dirva nepasirodys savo penktadienio, lapkričio 25 d. laida.

Sekantis po to Dirvos numeris išeis pirmadienį, lapkričio 28 d.

* D. SLYVINAS, Blue Water Manor svaininukas, atsiuntė Dirvai 50 dol. auką už puikių jo vasarvietės nuotraukų talpinimą.

* ANTANO GUSTAIČIO knyga "Ir atskrido juodas varnas" jau išparduota. Taip praneša Dirvai Alg. Mackaus vardo knygų leidimo fondo vedėjas G. Vėžys.

Savo skaitytojų prašome tos knygos nebeužsisakyti, kartu pareiškiant džiaugsmą, kad yra knygų, kurias skaitytojai išperka. Būtų tik gaila, jei tos knygos leidėjai būtų išleidę per mažą tiražą.

* K. RADVILA, ilgėnai laiką buvęs Laisvosios Lietuvos laikraščio igaliotas leidėjas, to laikraščio lapkričio 17 d. laidoje skelbia, kad ištų pareigų esąs pasitrau-

kęs. L.L. leidėju yra Lietuvos Atgimimo Sąjūdis.

WORCESTER

* ALTS-GOS skyriaus iniciatyva, Worcesterio lietuviai Dirvos 50 m. sukaktį paminės jubiliejiniame bankete, kuris įvyks lapkričio 26 d. 6 v.v. Maironio parko salėje. Pakviesta daug svečių, Dirvos bendradarbių ir spaudos darbuotojų. Minėjime kalbės dr. Algis Budreckis iš New Yorko. Programą išpildys Vilius Bražėnas - Bražvilis palydintkompozitoriui Juliui Gaideiui. Poprogramos įvyks vaisės ir šokiai, kurių metu gros Fovilo Šimkaus orkestras. Pakvietimai gaunami pas platintojus ir Capitol Market, 118 Millbury St. Ten pat galima rezervuoti ir staliukus. Tel. 756-0086.

PHILADELPHIA

* KARIUOMENĖS ŠVENTĖS minėjimas įvyks lapkričio 26 d. Šventė pradedama 9 val.

DIRVOS 50 METŲ SUKAKČIAI PAMINĖTI VAKARĄ-BALIŲ

rengia ALT S-gos WORCESTERIO skyrius
š. m. lapkričio 26 d., 6 val. vak.

Maironio Parko salėje,
52 So. Quinsigamond Ave., Shrewsbury, Mass.

Minėjime kalbės Dr. A. BUDRECKIS. Programą išpildys V. BRAŽĖNAS, akomp. komp. JULIUI GAIDELIUI.

Po minėjimo — vaisės ir šokiai. Vietos ir apylinkių lietuvius maloniai kviečia atsilankyti.

Bilietai kainuoja — 3 dol.

MINĖJIMUI RENGTI KOMITETAS

pamaldomis Sv. Andriejaus bažnyčioje už žuvusių knygnešius, savanorių, karių, partizanų ir mirusių skyriaus narių. Vakare 6 val. 30 min. Lietuvių Muzikinio Klubo patalpose tolimesnė šventės tąsa. Kalbės maj. Virbickas. Meninę dalį išpildys V. Bendžiutė ir Ir. Veblaitienė. Po iškilmingos dalies — vaisės ir šokiai.

* KORP! NEO-LITHUANIA šventė Philadelphiaje švenčiama gruodžio mėn. 3 d. Seniorų sueigoje, įvykusioje lapkričio 11 d., išrinkta nauja valdyba, kuri šventės metu perims pareigas. Į naują valdybą įeina: J. Matonis, F. Mitas, Jr., A. Kaulinytė ir D. Gasytė.

* KUN. J. ČEFUKAITIS, šv. Andriejaus par. klebonas mirė lapkričio 11 d. Velionis buvo gimęs 1895 m. Pennsylvaniaje. Tai buvo tikras lietuvis dvasiškis, kuriam lietuviškumo buvo lygiai brangi, kaip ir bažnyčia. Visą laiką dirbęs lietuviškose parapijose, suorganizavo ir ilgiausiai apsisistojęs šv. Andriejaus parapijoje, kurioje ir šiuo metu buvo atnaušiamas mišios lietuvių kalba. Frie šios parapijos yra prisiglaudusi ir šeštadieninė mokykla, kurios gyvavimui velionis negailėjo nei lėšų nei rūpesčių. Šios parapijos salėje vyko daug lietuviškų rengimų ir minėjimų.

BOSTON

KALĖDINIS VAKARAS

Gruodžio 25 d. pirmą Kalėdų dieną, 7 v.v. Lietuvių Filiečių Klube, Bostone, Jaunimo Metų Komitetas ruošia kalėdinį šokių ir meno vakarą. Programoje dalyvaus socialistai Mongirdaitė, Fovilavičius ir Bostono vyrų sekstetas. Pilna programa bus greitai laiku paskelbta. Bus humoristinė dalis.

Prašome kitų organizacijų tą vakarą neruošti parengimų, bet atsilankyti į šį pasiklausyti dainų, pasijuokti, ir geram orkestrui grojant pasižokti.

Kviečiam atsilankyti ne tik Bostono visuomenę, bet ir kitų rytinio pakraščio kolonijų lietuvių.

CHICAGO

* BALFO 13 SEIMAS šiemet įvyksta Chicagoje. Jame žada dalyvauti apie 100 svečių ir seimo atstovų. Fosėdžiai prasidės šeštadienį 10 val. Jaunimo centre, didžiojoje salėje, o registraci-

Chicago "Aušros Vartų" tunto vyresnių skaučių būrelis sueigoje lapkr. 13 d. Cicerijoje. Pirmoje eilėje iš kairės: Regina Vaitkevičienė, Sofija Kunstmanienė, Marytė Žygielė, Julija Janonienė, Rūta Jautokienė. Antroje eilėje: Larisa Jankūnienė, Albina Ramanauskienė ir Rita Fabijonienė. V.A. Račkausko nuotrauka

ja -- 9 val. ryto. Fosėdžiai ten vyks iki pietų pertraukos, o vėliau bus persikelta į kitą salę, nes joje vyks pasirošimai vakaro banketui. Seimo metu bus sveikiniai. Be to, idomus pranešimas žmogaus, kuris išgyveno Sibire keletą metų, o dabar atsirado Amerikoje.

* LVS RAMOVĖ lapkričio 27 d., sekmadienį, Chicagoje rengia Lietuvos Kariuomenės atkūrimo metinės sukakties minėjimą. Dienotvarkėje:

10 val. ryto -- pamaldos Jėzuitų koplyčioje. 10:45 -- žuvusių karių ir partizanų pagerbimo apeigos prie Laisvės Kovų paminklo.

11:30 -- iškilminga akademija Jaunimo Centre.

Kviečiamos visos lietuviškos organizacijos su vėliavomis, jaunimas ir Chicago visuomenė pamaldose, apeigose prie Laisvės Kovų paminklo, ir iškilmingoje akademijoje gausiai dalyvauti. Bus renka-

mos aukos Lietuvos Karo invalidams sušelpiti.

* A.A. ANTANAS ELBERGAS, atsargos kapitonas, mirė širdies ligą ir lapkričio 5 d. buvo iškilmingai palaidotas šv. Kazimiero kapinėse. Velionis buvo Lietuvos kariuomenės savanoris - kūrėjas. Mirė turėdamas lygiai 70 metų amžiaus. Buvo kilęs iš Kalnų, prie Raseinių.

* BALFO CHICAGOS apskrities valdyba praneša, kad Balfos vėjus nebus galima užbaigti iki Balfos seimo -- lapkričio 26 d., todėl jisai prailginamas iki gruodžio 15 d., bet iki šio laiko surinktieji pinigai bus įteikti Balfos seimo metu Chicagoje.

* SOL. F. BIČKIENĖ, Stasys Baras ir muz. P. Armonas, akomp. prof. Vl. Jakubėnui, lapkričio 26 d. Jaunimo Centre, Balfos banketo metu, išpildys meninę programą.

LIETUVIŠKOS KNYGOS VAKARAS

Telkdamasis lietuvių jaunimo metų dvasią bei norėdamas sustiprinti mūsų bendruomenėje savos knygos sampratą, Pedagoginis Lituanistikos Institutas rengia išskirtina programa vakarą, mūsų tautotyryninko Dr. Jono Balio naujos knygos "Lietuvių liaudies pasaulėjauta" išleidimo proga. Vakaro programoje, numatoma, dalyvaus ir šios knygos autorius. Taip pat programoje bus pastatyta ištrauka iš A. Mickevičiaus "Vėlinių"

Aną šeštadienį mudu su Vladu Butėnu, bestovinėčius Jaunimo Namų koridoriuje, pagriebė už parankės Domas Velička, Fed. Lit. Instituto Direktorius, ir nieko nelaukdamas "nutempė" į vieną klasę, kur radome instituto studentus berpetuojančius. Taip nelaukta patekė į darbo aplinką, nejučiomis paklusome D. Veličkos tolesnei komandai sėstis... Susėdome užpakalinėse kėdėse, o klasės priešaky, mokytojas Bernardo Prapuolenio vadovaujami, instituto studentai -- es solo, duetais, kvartetais ir mergaičių bei berniukų chorais... skaitė "Vėlines". Skaitė, mokėsi, kartojo... Ir visa tai darė su tokia atsidėjimu ir įsijautimu, kad, berods, nė mūsų trijų įsibrovimo niekas nepastebėjo ar bent nekrepė į tai jokio dėmesio. Todėl idomu buvo sekti jų skaitymą - pasakojimą ir nuolat daromą pažangą, surandant vis naujų tonų, išraiškos būdų. Išskirtinai pasigėrėtinai pasakotojo - burtininko vaidmenį reikšėsi stud. Jurgis Braudūnas. O ir eilėje kitų studentų - tų įtarpose skardėjo vaidmenys, vis naujais tonais pereinant į grupinius pasakojimus. Graži tartis, besikeičianti tonacija, perpinta aidų atskambėjimu, nejučiom nukėlė tarytum į kokią vėlių šventyklą. Taip vykusiai buvo vaizduojama "Vėlinių" scena kaimo koplyčioje, pripildyto vietinio dvaro darbininkų ir baudžiauninkų. Mokyklos skambutis nutraukė darbą.

Išėję atgal į koridorių, dėkojome D. Veliškai ir B. Prapuoleniui už pakvietimą į šią klasę ir pasizadėjome jų Fed. Instituto vardu, pakviesti lietuviškąją visuomenę dalyvauti minėtojo instituto ruošiamoj šventėj -- lietuviškos knygos pagerbime, Chicagoje, Jaunimo Centre, gruodžio 3 d. M. Valiukėnas

Rochesteriečiai Vytis Lelis ir Laimutė Štaškevičiūtė neseniai sukūrė lietuvišką šeimą.

Tragiškai žuvus

JONUI KEPALUI,

jo tėvams, ponai STANISLAVAI ir ponui JONUI bei jo broliui DEIVIUI KEPALAMS, VENEZUELOS LIETUVIŲ KOLONIJOS JAUNIMO VARDU giliausią užuojautą reiškia

D. Statkutė Rosales
Venezuelos Lietuvių Jaunimo Atstovė

Mielam prieteliui

EDVARDUI PETRAŠKAI

mirus, jo žmonai LEONEI PETRAŠKIENEI ir jo seseriai JONEI VAINAUSKIENEI bei jų artimiesiems gilią užuojautą reiškia

Jadvyga ir Jonas
Povilaičiai

CARNEGIE RECITAL HALL NEW YORKE

154 WEST 57th STREET

JULIJOS RAJAUSKAITĖS ŠUŠIENĖS pianistės
IR

BENEDIKTO POVILAVIČIAUS boso

Akomp. VYTENIUI VASILIŪNUI

KONCERTAS

Šeštadienį, 1966 m. lapkričio 26 d., 8:15 v. v.

Bilietai po 3, 2.50 ir 2 dol. Vietos numeruotos. Bilietai iš anksto gaunami pas P. Ivauskienę VI 6-8320.

Rengia Lietuvių Moterų Klubų Federacijos New Yorko Klubas